

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/226/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

59/2019. (II. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹, valamint [...] panaszos által 2018. június 28-án előterjesztett **panasza alapján indított eljárásban** a 2019. február 28-án megtartott zárt ülésén meghozott állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) 2018. június 28-án elektronikus úton előterjesztett panaszbeadvány szerint az I. rendű panaszost 2018. június 22-én körülbelül 15 órakor állították meg a *R. Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság)* épületénél közúti ellenőrzés céljából. Az I. rendű panaszos a gépjárművével szabályosan félreállt, és a gépkocsihoz lépő rendőr felszólította az iratai átadására, melynek az I. rendű panaszos nem tudott eleget tenni, mivel iratait otthon hagyta. A rendőr megkérte, hogy szálljon ki a kocsiból, amelynek az I. rendű panaszos eleget tett. Mikor az I. rendű panaszos az autónak támaszkodva elkezdte bediktálni az adatait, elővette az elektronikus cigarettáját és beleszívott egyet. Ekkor az egyik, még az intézkedésben részt nem vevő járőr elkezdett az I. rendű panaszossal kiabálni, hogy azonnal tegye el az elektronikus cigarettáját. Az I. rendű panaszos megkérdezte, hogy miért kellene eltennie, illetve erre ne ordibálva kérje meg őt a rendőr. Mivel az I. rendű panaszos látta, hogy az igazoltatása kezd átmenni „atrocitásba”, elővette telefonját, hogy segítséget kérjen. Ennek legfőbb oka a rendőri múlttal rendelkező édesapja, II. rendű panaszos értesítése volt, hogy megkérje arra, hogy hozza el az iratait, illetve gyógyszereit, mivel 2006 óta az I. rendű panaszos kevert szorongásos depressziós zavarban szenved, a stressz tűrő képessége így igen alacsony és stresszhelyzetben pánikrohamok szoktak

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rátörni főképp, ha elkezdnek vele kiabálni, akkor fenyegetve érzi magát. Ekkor azonban már négy rendőr ordított az I. rendű panaszossal és el akarták venni telefonját, amelynek az I. rendű panaszos ellenállt. Majd az I. rendű panaszost karjánál megfogva berángatták a kapitányságra, és közölték vele, hogy előállítják, mert „megtagadta a rendőri intézkedést”.

Az I. rendű panaszos rosszullete egyre erősebb lett a kapitányságon való tartózkodás alatt és kérte a rendőröket, hogy a II. rendű panaszos hozza be a gyógyszerét, aki ekkor már megérkezett. Azonban a rendőrök a gyógyszer beszédését a rendőrség épületében való tartózkodás teljes időszaka alatt megtagadták az I. rendű panaszostól, hiába kopogott be a II. rendű panaszos az abalakon nem egyszer a gyógyszerrel, melynek beszédése egyébként is időszerű volt, nemcsak a rosszullet miatt. A rendőrök közölték vele, hogy nem engedik be, mert semmi keresni valója nincs ott, és egyénként is mindjárt kiengedik a fiát, a I. rendű panaszost. A II. rendű panaszos szemtanúja volt annak, ahogy fia összesik, amit valószínűleg a belső kamerarendszer rögzített, azonban a rendőrök nem tettek semmit, hiába mondta, hogy fontos gyógyszert hozta, amit az I. rendű panaszosnak időben kell naponta beszélnie.

Amikor az I. rendű panaszos már nem bírta tovább, és nagyon rosszul volt, édesapja megkísérlet bemenni, illetve kiabált a rendőröknek, hogy hívjanak mentőt, mert a fia rosszul van. Ekkor az ajtóban álló biztonsági őr kinyitotta az ajtót, mivel a I. rendű panaszos rosszulletét látva kopogott, és kérte, hogy hívjanak hozzá mentőt, és még azt is mondta a II. rendű panaszosnak, hogy hagyja abba, ne kiabáljon, de ő közölte, hogy gyereke rosszul van, mert nem vette be az időhöz kötött, pszichiátriai gyógyszerét. Majd az I. rendű panaszossal szemben intézkedő rendőr odament a bejárati ajtóhoz, ahol édesapja kopogott, és felrántva a bejárati ajtót, amit csak belülről lehet kinyitni, és nekiesett a II. rendű panaszosnak azzal a felkiáltással, hogy nekem mertél jönni. Majd brutális módon a nyakánál megfogva felpaszírozta az ügyeletes ablaknál lévő falra, hogy a lábai a levegőben lógtak. A rendőri kiabálásra, még kijött négy rendőr, akik rávetették magukat a II. rendű panaszosra, aki veseátültetésen esett át, illetve csipőprotézises és infarktust már elszenvedő rokkant nyugdíjas 2008 óta, amelyet a II. rendű panaszos a rendőri „atrocitás” alatt kiabálva jelzett, amelyet az öt rendőr teljesen figyelmen kívül hagyott. Végül a rendőrök kirúgták a II. rendű panaszos papucsban lévő lábát a bakancsukkal, és ettől ő a hasra vágódott, és fejét koszos, fertőzés veszélyes lábtörőn végigsúrolta. A I. rendű panaszos elmondása szerint édesapja testét úgy vágta a műtött hasára, ahol a beültetett, donor vese van, hogy attól félt, hogy belehal a sérüléseibe. A II. rendű panaszos ekkor már sírva, ordibálva üvöltötte, hogy műtött transzplanált beteg és kérte, hogy hátra helyzetbe nem bilincseljék meg, mert bal kezén fisztula van kialakítva dialízis miatt. A rendőröket azonban ezt sem érdekelte, erről sem győződtek meg, pedig ez a balcsuklón lévő műtési elváltozás szemmel látható. Ezzel a II. rendű panaszost újabb életveszélyes helyzetbe hozva, akire öt rendőr súlya nehezült, mert ha fisztuláját megsértik, elvérezhetett volna a helyszínen, ütőér elvérzés miatt. A II. rendű panaszost annyira lezorították, rajta öten fekve, és nyomva a beültetett veséjét és a műtési sebet, hogy azt ordította, hogy meghalok, majd kinyomták belőle a bélsarat és a vizeletet. Ekkor az I. rendű panaszos kérte, hogy édesapjához hívjanak mentőt, amelyre a rendőrök és a biztonsági őr azt mondták, hogy ők már telefonáltak, és mindjárt ide fog érkezni Budapestről.

Ezt követően az I. rendű panaszost bevitték egy helyiségbe, ahol elkezdtek megírni a jegyzőkönyvet, de ekkor már annyira rosszul volt, többek között az édesapjával történetek miatt is, hogy nem tudott koncentrálni, és azt sem tudta mi történik. Ezért kérte a rendőröket, hogy hagyja be a gyógyszerét, illetve hívjanak orvost, mert nem csak, hogy rosszul érzi magát, hanem már jelentkezik a gyógyszer levonási tünetek is rajta. Azonban a rendőrök ezt is megtagadták tőle, annak ellenére, hogy már megígérték, hogy ha a I. rendű panaszos aláírja a hamis tényeket állító jegyzőkönyvet, beveheti a gyógyszerét és hívnak orvost is. Azonban orvost nem hívtak, hanem az I. rendű panaszost bilincsben akarták kikísérni a gépjárműhöz, hogy bevehesse a

gyógyszerét, amely azonban a panaszos édesapjánál volt. Sőt azt is hozzátették, hogy az I. rendű panaszos összeesését, ájulását csak megjátszotta, szimulálta.

Az I. rendű panaszos által aláírt jegyzőkönyv nem volt kitöltve, hanem azt az aláírás után töltötték ki a rendőrök. Ezt a I. rendű panaszos onnan tudja, hogy amikor bevitték a kapitányságra még volt annyi ereje, hogy a mobiltelefonján a hangrögzítést elindítsa, így a rendőrök minden szava tökéletesen hallhatóan rögzítve lett, így az is, amikor azt beszélnek meg, hogy mást írnak a jegyzőkönyvbe, mint ami történt.

Amikor az I. rendű panaszost végre kiengedték, látta, hogy az édesapja vérző fejjel a saját piszkában ült, aki körülbelül órája tartózkodott a rendőrségi bejárat előterében. Ekkor a kikerült mentős kiabálva mondta, hogy azonnal beszélni akar egy rendőrrel, ami sikerült is, csak eredményre nem vezetett. Ekkor pár az I. rendű panaszos édesanyja is a helyszínen tartózkodott, és sírva könyörgött a rendőrség külső bejáratánál az utcán a rendőröknek, hogy férjének is ebben az időben kell bevennie a gyógyszereit, amelyet a veséjével kapcsolatban kapott, körülbelül 10 fajta, köztük kilökődést gátló szteroid gyógyszerek, amit ha nem vesz be, életveszélyes állapotba kerülhet. Ennek megtörténtét a rendőrség utcai kamerája valószínűleg rögzítette, hogy az I. rendű panaszos édesanyját nem engedik be az előtérbe a kezében lévő cipős dobozzal, amiben az életmentő gyógyszereket hozta. Végül az I. rendű panaszos hívására kikerülő mentősök tudták átadni a II. rendű panaszosnak gyógyszereit.

A beadvány szerint a mentők körülbelül 18 órakor érkeztek ki, eddig a II. rendű panaszos semmiféle orvosi segítséget nem kapott, holott a rendőrök elmondása szerint ők értesítették a mentőszolgálatot.

A panaszból az is kiderül, hogy a II. rendű panaszost a rendőrök bevitték az előállítóba, ezzel továbbfolytatva a megaláztatását, ahol elvették személyes tárgyait, iratait, majd az ott lévő mellékhelyiségben a WC papírokkal törölte ki nadrágjából az ürüléket, majd a nadrágjába helyezett WC papírt, hogy ne legyen bűdös. Majd 20 perc múlva jöttek szólni, hogy vigyék ki, mert megérkezett a mentőt, amelyet az I. rendű panaszos hívott ki.

A II. rendű panaszost a mentő csak úgy tudta elszállítani, hogy egy hullazsákot terített az üllésre, hogy ne piszkolja be a mentőt, mivel még mindig szennyezett volt a nadrágja. „Amíg a II. rendű panaszos a mentőben ült, nagy nehezen odaadták neki a gyógyszereit”, amellyel kapcsolatban a mentős felhívta a figyelmet, hogy ezek létfontosságúak.

A II. rendű panaszos megkérdezte a mentősöket, hogy fiát is megfognák-e vizsgálni, utalva arra, hogy ő azért ment a kapitányságra, hogy fia után vigye a gyógyszereit, aki kevert szorongásos depressziós zavarban szenved. A mentős erre azt mondta a rendőrök előtt, hogy ez nagyon veszélyes, és az I. rendű panaszosnak időben be kell venni a gyógyszereit.

A panaszosok előadták, hogy a rendőrségi autó bejáron a mentősök nem tudtak kijutni, mert állítólag elromlott a kapu, így a mentős kénytelen volt kiszállni és a kaput fizikai erejével kitépni, amelyet a kapunál lévő belső kamerarendszernek ezt is rögzítenie kellett, valamint a mentőautó rendszámát is. Ami azért fontos, mert a II. rendű panaszos a mentőorvos által kiállított jegyzőkönyvből egy példányt nem kapott.

Végül a II. rendű panaszost sürgősségi intenzív osztályra szállították, ahol vizsgálatokat megkezdték és az óta orvosi vizsgálatokra jár.

A láttelelet aznap este még a helyi orvosi ügyleten elkészítették és a II. rendű panaszoknak pihenést, láb borogatását és fájdalomcsillapító szedését javasolták, továbbá a körzeti orvos felkeresését, aki tovább fogja küldeni egyéb vizsgálatokra. Június 25-én és 26-án megröngtenezték az II. rendű panaszos lábát és bal térdét. A II. rendű panaszost a transzplantációja miatt orvosi felügyeletet ellátó orvos sürgősséggel berendelte június 28. napra, miután a rendőri intézkedéstől számított 6. nap elteltével testi, lelki fáradtságra, és keletkezett sebei miatti fájdalomra panaszkodott, amely nem javult, hanem inkább romlott.

A panaszbeadvány szerint a rendőri intézkedésről kép- és hangfelvétel készült, melyet a panaszosok a Testület rendelkezésére bocsátanak, melyen szerepelnek nevek és jelvényszámok.

A panaszosok továbbá kérték a rendőrségi kamerafelvételek beszerzését és áldozati jogi segítő kirendelését, tekintettel egészségügyi és anyagi helyzetükre, amely igénybe vétel lehetőségéről jogorvoslati jogukkal összefüggésben a rendőröknek tájékoztatniuk kellett volna őket.

A panaszosok több panasz-kiegészítést és számos dokumentumot, illetve egy hangfelvételt tartalmazó CD-t terjesztettek a Testület elé, amelyek közül a Testület az alábbiakban, csak a panaszügy szempontjából relevánsakat ismerteti. A hangfelvétel ismertetése az Állásfoglalás II. részében olvasható.

2) A panaszosok 2018. július 12-én előterjesztett beadványukban úgy nyilatkoztak, hogy hozzájárulnak ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. Azonban ahhoz nem járulnak hozzá, hogy a Testület a panaszt további kivizsgálásra áttegye az eljárást foganatosító rendőri szervhez, amennyiben azt állapítja meg, hogy a panaszban foglalt intézkedés a panaszos alapvető jogait nem vagy csak csekély mértékben sérti. A beadványhoz továbbá az alábbi iratok másolati példányát küldték meg csatolva.

a) Megküldésre került a II. rendű panaszos letéti tárgyairól készített jegyzék, amelynek tanúsága szerint a II. rendű panaszos 17 óra 50 perckor vette át a letétbe helyezett tárgyait.

b) Az I. rendű panaszos előállításának időtartamáról készített igazolás szerint 2018. június 22-án 15 óra 47 perctől 16 óra 30 percig állt személyi szabadságot korlátozó intézkedés alatt a Rendőrkapitányság épületében, melynek során panaszja és sérülése nem keletkezett. A panaszos kézjegyével ellátta az igazolást.

c) Az előállítással kapcsolatban kiállított „Nyilatkozat” elnevezésű irat alapján a I. rendű panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. és 93. §- alapján megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel és kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem élt, valamint az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, és a részére – az előállítás időtartamáról – szóló kiállított igazolást átvette. Az I. rendű panaszos az iratot aláírta, amelynek tanúsága szerint élelmezést nem kért, betegségben szenved, azonban a rendőri intézkedés során sérülése nem keletkezett és orvosi ellátásban nem részesült.

d) A közigazgatási bírság kiszabásáról készült tájékoztató szerint 2018. június 22-én 15 óra 35 perckor foganatosított közlekedésrendészeti ellenőrzés keretében megállapítást nyert, hogy az I. rendű panaszos a biztonsági öv használatára vonatkozó a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: a KRESZ) 48. § (4) bekezdés foglalt

rendelkezést megsértette, amely miatt 10 000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezték. Az I. rendű panaszos az iratot aláírta és egyben a szabályszegés elkövetését elismerte és a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató 1 példányát és a bírság befizetésére szolgáló készpénzátutalási-megbízást átvette.

e) A II. rendű panaszos vizsgálatáról 2018. június 22-én készült ambuláns lap a koponya zúzódását, valamint a has és medence egyéb felületi sérüléseit rögzíti. A hasi ultrahang ugyanakkor rögzíti, hogy a jobb csípőlapát magasságában beültetett vese keringése megtartott és szabad hasi folyadék nem ábrázolódik. A státusz alatt leírták, hogy a homlok jobb oldalán, a hajás fejbőr közelében körülbelül 2x3 cm-es területen felületes horzsolás látható. Az ambuláns lapon sebkezelést jelölnek meg terápiaként és vélemény alatt rögzítették, hogy „akut traumatológiai teendőt nem igényel. Otthonában javasolt pihenés, fájdalomcsillapítás szükségesség szerint, valamint bő folyadékfogyasztás”.

f) 2018. június 23-én készített orvosi látlelet és vélemény a II. rendű panaszossal kapcsolatban az alábbi releváns információkat tünteti fel: „Lengőbordák feletti területen kifejezetten nyomás érzékeny. (...) Nyomásérzékenység a jobb alsó quadaransban és a supraumbilicalis régióban. (...) Homlok jobb oldalán hajás fejbőr közelében körülbelül 2x3 cm-es területen felületes horzsolás. Az arc jobb oldalán az oszygomaticum felett laterálisan 3x2,5 cm-es livid haematoma, bal hallux teljes hosszában és a III. MTP ízületre terjedően liquid, zúzódásos sérülés. Bal térdízület felett felületes horzsolásos sérülés. Mko. csuklón körkörös felületes horzsolásos sérülés”. Megállapítást nyert a koponya zúzódása, a has és medence zúzódása, a bal láb I. ujj zúzódása és a bal térd zúzódása, amely gyógytartama szövődménymentes gyógyulás esetén 8 napon belüli.

g) A II. rendű panaszos bal térdéről és a bal láb I. ujjáról készített radiológiai véleményt rögzítő 2018. június 25-én kelt lelet fracturát, friss törést nem állapít meg.

h) 2018. június 28-án kelt orvosi irat a II. rendű panaszos bal lábán, jobb vállán és jobb arcfelén lévő zúzódásairól, valamint levegővételkor jelentkező bordafájdalomról számol be. Az irat szerint azonban „laborban nefrológiai szempontból egyensúly van”.

i) 2015. május 15-én pszichiátriai szakambulancia által kiállított zárójelentés alapján I. rendű panaszos kevert szorongásos és depresszív, illetve nem meghatározott személyiség zavarban szenved, és javaslatként rögzítették: „Sol Prozac reggel 5 ml, Rivotril 0,5-2 mg”.

j) A 2016. november 4-én kelt járó beteg vizsgálati lap tanúsága szerint 2016. április 7-én jobb oldali csípőprotézis beültetést végeztek el a II. rendű panaszoson.

3) A I. rendű panaszos 2018. augusztus 10-én megküldött elektronikus leveléhez mellékelte a) Rendőrkapitányság panaszjelzést felfüggesztő végzését, és b) a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról kiállított igazolást, amelynek értelmében az I. rendű panaszos Citroen típusú személygépkocsijára vonatkozó kockázatviselés kezdete 2018. április 4. és a biztosítás forduló napja 2019. április 3.

c) Az I. rendű panaszos ezenkívül több rossz minőségű fényképfelvételt küldött meg. Az egyik fényképen egy felületi sérülést elszenvedett nagylábujj, egy másikon egy hátrabilincselte kezű férfi látszik hátulról.

d) Az I. rendű panaszos továbbá megküldte a Rendőrkapitányság 2018. július 26-án kelt határozatát, amelyben őt 30 000 forint közigazgatási bírsággal sújtotta, mivel 2018. június 22-én

15 óra 40 perckor – a rendőri jelentések és a nyilvántartás adatai alapján – úgy vett részt a közúti közlekedésben a C. típusú személygépkocsijával, hogy nem rendelkezett a gépjárműre kötött érvényes kötelező gépjármű felelősség-biztosítási szerződéssel, valamint a jármű forgalmi engedélyét és a vezetői engedélyét nem tartotta megánál vezetés közben. Az I. rendű panaszos ezen cselekményével a határozat szerint megvalósította a KRESZ 5. § (4) bekezdésébe, valamint 5. § (1) bekezdés f) pontjába ütköző, és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabálysértési törvény) (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést, melyet a jogszabályok 150 000 forintig terjedő pénzbírsággal rendelnek büntetni.

4) A II. rendű panaszos 2018. augusztus 29-én előterjesztett elektronikus levélhez csatolta Központi Nyomozó Főügyészség által a kihallgatásáról készített jegyzőkönyvet.

A Központi Nyomozó Főügyészség csoportosan elkövetett bántalmazás büntette miatt indított eljárást, amelynek során, 2018. július 11-én a II. rendű panaszos kihallgatása alkalmával az alábbiakat adta elő.

2018. június 22-én a délutáni órákban a II. rendű panaszost a fia hívta fel telefonon azzal, hogy segítséget kérjen tőle, mert előállították és szüksége van a gyógyszereire. A részleteket ekkor nem tudták megbeszélni. A II. rendű panaszos megjelent a szükséges gyógyszerekkel a Rendőrkapitányságon, ahol egy előtérbe érve kopogni kezdett egy üvegfal asztalra. Ekkor odajött hozzá egy fegyveres biztonsági őr és megkérdezte, hogy mit akar. A II. rendű panaszos közölte vele, hogy a fiához jött, akivel szemben intézkednek az épületben és neki hozta a gyógyszereit. A rendész azt mondta, hogy mindjárt ki fogják engedni fiát, nem kell, hogy bemenjen a II. rendű panaszos, mert ráadásul őt nem hívta oda senki, majd becsukta az ajtót. A II. rendű panaszos továbbra is kopogott és próbálta kézzel jelezni a fiának, hogy jöjjön oda hozzá, nála vannak az életmentő gyógyszerek, amiket meghatározott pontos időpontban kell bevenni. Az I. rendű panaszos azonban apja jelzését nem vette észre. Ekkor már hárman intézkedtek vele szemben és magyaráztak neki valamit, így a II. rendű panaszos harmadszor is bekopogott. Az őr ott állt végig, de nem mondta a II. rendű panaszosnak, hogy fejezze be a kopogást, ezért ő negyedszer is bekopogott és ekkor integetett ki a I. rendű panaszos jelezvén, hogy minden rendben van, ugyan ekkor már szédelt. Ezért a II. rendű panaszos kiabálni kezdett, hogy „rosszul fog lenni, rosszul fog lenni”, majd a három rendőr közül a legnagyobb, körülbelül 120 kilós, elindult feléje, azaz az üvegajtó irányába, amely csak belülről nyitható. Amikor a rendőr odaért, akkor „feltépte” az ajtót és a II. rendű panaszos arcába kezdett üvöltözni, „kurva isten bassza meg, nem megmondtuk, hogy fogja be a pofáját”. Abban a pillanatban, mikor a rendőr ezt mondta, a II. rendű panaszos kinyújtotta a jobb kezét a válla felett, hogy megmutassa, hogy most esett össze a fia. Azonban ez tény nem érdekelte a rendőrt, hanem elüvöltötte magát, hogy „mi az, nekem jöttél”, majd megragadta a II. rendű panaszos nyakát, és elemelte a földtől körülbelül 2,5 méterre lévő ügyeleti helyiség falára „felpasszírozva”, amelynek neki nyomta a II. rendű panaszost és a továbbra is üvöltözött. Ekkor megjelent még négy rendőr. Az a rendőr, aki a II. rendű panaszos nyakát fogta, kirúgta a lábát, és ezért ő arccal a padlóra esett. (A II. rendű panaszost megműtötték, így őt semmilyen fertőzés nem érheti.)

Mikor a II. rendű panaszos a földre került, mind a négy rendőr „rámászott”, és elkezdték a kezét hátra feszíteni, noha ő semmilyen ellenállást nem tanúsított, majd végül az egyik rendőrnő hátra helyzetben bilincselte meg. Kérdésre a II. rendű panaszos elmondta, hogy végig üvöltözött, hogy „meghalok, meghalok”. Ez az intézkedés a II. rendű panaszosra nézve nagyon veszélyes volt, ugyanis transzplantáción esett át és az ilyen durva behatás számára életveszélyes. Amíg a rendőrök rajta feküdtek a bilincselés során, kinyomták belőle a vizeletet és a bélsarat. Ezt követően a földön hagyták és innentől kezdte a II. rendű panaszos csak szórványosan emlékszik

az eseményekre, és ezzel kapcsolatban már csak azt tudta felidézni, hogy valaki felültette, majd ebben a helyzetben kellett várakoznia másfél órát, hátrabilincselte kézzel, a saját székletében. A II. rendű panaszos hiába kérte, hogy lazítsák meg a bilincset, ugyanis csuklóján egy fisztula található, amelyet ha megsértenek, azonnal elvérzik. Azonban a rendőrök a bilincset nem lazították meg. Eközben újabb rendőrök érkeztek, akik közül az egyik üvöltözni kezdett a II. rendű panaszos bántalmazójával, hogy mit műveltek vele. Ezt a rendőrt azonban „leugatták”, hogy ne szóljon bele a dologba. Eközben Sz. r alezredes is megjelent, akit a II. rendű panaszos jól ismer, azonban nem szólt hozzá és továbbment. R. rendőrnő is megjelent, aki közölte, hogy ebből „oltári botrány lesz”. A II. rendű panaszos megjegyezte, hogy ezeket az információkat a szomszédjától tudja. A II. rendű panaszost később az előállító helyiségbe kísérték, hogy tisztázkodjon meg, melyre ott nem volt lehetősége. Nem sokkal később a mentő is a helyszínre érkezett, és a II. rendű panaszos a mentősöktől kapott egy nejlon zsákot, így tudott beülni a mentőbe. Időközben a II. rendű panaszos felesége is megjelent, aki férjének hozta életmentő gyógyszereit. Majd a bilincselést végrehajtó rendőrnő hozott egy papírt, aminek aláírását a II. rendű panaszos megtagadta, mert biztos volt benne, hogy az hazugságokat tartalmaz. A II. rendű panaszos kérdésre előadta, hogy csak az átvételi elismervényt írta alá, amikor bekísérték az előállító helyiségbe. A II. rendű panaszos kérdésre úgy nyilatkozott, hogy a mentőket a fia hívta, továbbá az esetet követően készült látlelet és az intézkedő rendőröket felismerné.

5) A II. rendű panaszos 2018. szeptember 9-én megküldött elektronikus levelében beszámolt arról, hogy a kifogásolt intézkedés során, a hátrabilincseléskor bal válla megroppant, amellyel kapcsolatos radiológiai vizsgálatot a nyári szabadságolásokra és az előjegyzésekre tekintettel csak 2018. szeptember 4-én rendelték. Majd időrendi sorrendben beszámolt az intézkedés időpontjától elvégzett orvosi vizsgálatokról.

Az intézkedés napján a mentő a traumatológiai kórházba szállította, ahol az ügyeletes orvos csak a fejről készített CT felvételt, tiltakozása ellenére. Azonban a testen lévő beverzéseket (fej, térd, bal lábujj), lelet formájában dokumentálta, kivéve a bal válláról és a gyomrában lévő fájdalmat, illetve az orvos azt is megjegyezte, hogy CT vizsgálat elég a fejről, a rendőri intézkedés súlyossága miatt. Ezt követően még aznap az orvosi ügyeletesen a II. rendű panaszos látleletet vetetett fel, amely rögzítette a fenti sérüléseket, kivéve a vállra vonatkozó panaszokat. Majd a II. rendű panaszos a bal válla egyre erősebb fájdalma és a transzplantációval kapcsolatos kontroll miatt jelentkezett kezelő orvosánál, aki fájdalomcsillapítót írt fel, majd 5 hét elteltével, a fájdalomcsillapító elfogyott és a fájdalom újra jelentkezett a vállában. Ezért házi orvosa beutalta az ortopédiára, majd végül elvégezték a válla radiológiai vizsgálatát.

a) A panaszos mellékelte 2018. szeptember 14-én, a bal vállának radiológiai vizsgálatáról (MR) készített leletet, amely tuberculum törést, ízfelszíni beroppanást és nagyfokú csontvelőzúzódást és törésvonalat mutatott ki.

6) Az I. rendű panaszos 2018. október 2-án elektronikus úton megküldött levelében a Rendőrkapitányság szabálysértési eljárásával kapcsolatos kifogását rögzítette. Panaszolta, hogy a rendőrség által indított panasz eljárás felfüggesztése ellenére, a Rendőrkapitányság megidézte szabálysértési ügyben, illetve a biztonsági öv használatának elmulasztásával kapcsolatban határozatot hozott, annak ellenére, hogy a Testület nem hozta meg az állásfoglalását az ügyben. Sérelmezte továbbá, hogy a szabálysértési eljárásban a rendőrség védekezésre nem adott lehetőséget.

Panaszként fogalmazódott meg az is, hogy egyrészt a rendőrség nem tárta fel a tényállást kellőképpen az ügyben, valamint másrészt az ügyészség egyoldalúan a rendőri előadásra támaszkodva eljárását indította a II. rendű panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszakra hivatkozva.

A panaszosok azt is kifogásolták, hogy a Rendőrkapitányság belső kamerarendszere által rögzített felvételeket sem ők, sem a védőjük és az ügyészség sem kapta meg, és a kamerafelvételek eltávolításával a rendőrök bűncselekményt valósítottak meg.

a) A beadványhoz mellékeltek a Rendőrkapitányság 2018. szeptember 20-án kelt határozatát, amellyel az I. rendű panaszost 10 000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 2018. július 18-án hivatalból indult a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt.

A határozatok szerint a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy az I. rendű panaszos 2018. június 22-én 15 óra 35 perckor személygépkocsi vezetőjeként nem használta a biztonsági övet lakott területen, K. utca [...] szám előtti útszakaszon, ahol rendőri intézkedés alá vonták. Az I. rendű panaszos a jogsértés elkövetését elismerte, az intézkedő rendőr részére átadott tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt aláírta és átvette. Az I. rendű panaszos 2018. július 5. napon, a Rendőrkapitányságon bejelentést tett, hogy szorongásos depresszióban szenved, folyamatos pszichiátriai kezelés alatt áll, melynek következtében folyamatos gyógyszeres kezelése szükséges. Az I. rendű panaszos beadványában leírt továbbá, hogy mivel gyógyszerét nem tudta bevenni, ezért nem volt beszámítható állapotban, és nem tudja mit írt alá. A Rendőrkapitányság a kiállított tájékoztató közigazgatási bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt visszavonta, a tényállás teljes körű tisztázása érdekében szükséges és indokolt a közigazgatási eljárás lefolytatása, amelynek eredményeképpen (mivel az I. rendű panaszos a hatóság felhívása ellenére nem nyilatkozott az ügyben, így a rendőrség a rendelkezésre álló adatok alapján döntött) megállapította, hogy az I. rendű panaszos magatartásával megsértette a KRESZ 18. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezést.

b) 2018. szeptember 19-én kiállított orvosi igazolás szerint a II. rendű panaszos idült ischaemiás szívbetegségben, magas vérnyomásban, cukorbetegségben, depresszióban, csípőfájdalomban és krónikus veseelégtelenségben (veseátültetés) szenved.

7) I. rendű panaszos 2018. november 14-én előterjesztett beadványában arról számolt be folyamatosan zaklatja a Rendőrkapitányság, fenyegetik, beidézik, valamint bírságotlák. Erre való tekintettel pedig kéri a Testületet, hogy intézkedjen távoltartási végzésről, mert pszichés betegsége annyira súlyosbodott, hogy öngyilkossági gondolatokkal küzd, és gyógyszereszedését nem tudja kontrollálni.

a) Az I. rendű panaszos mellékelte a Rendőrkapitányság szabálysértési feljelentését, amely szerint az I. rendű panaszost megsértette a KRESZ 4. § (3) bekezdését és KRESZ 5 § (4) bekezdését, mivel a vezetői engedélyét és a forgalmi engedélyt nem tartotta magánál, valamint megsértette a KRESZ 5. § (1) bekezdés f) pontját azzal, hogy nem rendelkezett kötelező gépjármű felelősségbiztosítással.

A határozat indokolása szerint K. r. őrmester 2018. június 22-én 15 óra 40 perckor K. utca [...] szám alatt intézkedés alá vonta az I. rendű panaszost, majd igazolásra szólította fel őt. Az I. rendű panaszos és a gépjármű a szolgálati mobil eszközön keresztül az országos körözési nyilvántartásba ellenőrzésre került, melyben nem szerepelt, valamint megállapítást nyert, hogy az I. rendű panaszos érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik és a járművezetéstől nincs eltiltva. Azonban a panaszos nem tudta átadni a vezetői engedélyét és a személygépkocsi forgalmi engedélyét, továbbá a helyszínen nem tudta igazolni, hogy rendelkezik-e kötelező

felelősségbiztosítással, ugyanakkor a központi adatbázis azt jelezte, hogy személygépkocsija nem áll kötelező felelősségbiztosítás fedezete alatt.

K. r. őrmester az I. rendű panaszossal közölte az általa elkövetett szabálysértés tényét, azonban ő azt nem ismerte el. Azonban jövedelmi és szociális körülményeiről nyilatkozott, szabálysértést igazoló elismervényt saját kezűleg a helyszínen aláírta. Majd az őrmester tájékoztatta az I. rendű panaszost, hogy ellene szabálysértési feljelentést fog tenni.

Az intézkedés során jelen volt K. r. főörzsászlós és K. r. főörzsászlós.

b) Megküldésre került a fent említett szabálysértési elismervény, amelyet az I. rendű panaszos aláírt.

8) A I. rendű panaszos 2018. november 20-án előterjesztett elektronikus leveléhez csatolt egy 2018. november 15-én kelt pszichoterápiás osztálynak címzett beutalót, a rendőri zaklatások következményének bizonyítékként.

9) A II. rendű panaszos 2019. január 10-én, elektronikus levélhez csatolta a Nyomozó Ügyészség 2018. november 30-án kelt vádiratát, amelyben őt a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntetével vádolták meg.

A vádirat szerint a II. rendű panaszos 2018. június 22. napján 15 óra 55 perckor megjelent a Rendőrkapitányságon fia, a I. rendű panaszos előállításának okán. A bejáratnál szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őr a II. rendű panaszos kérdésére elmondta, hogy fiát előállították, annak végeztével bemehet hozzá, addig azonban nem. Ekkor a II. rendű panaszos, miután észlelte az előtérben ülő fiát, odakiabált neki, hogy ne írjon alá semmit, illetve elkezdte szidalmazni a rendőröket. Ezt követően odament hozzá K. r. főörzsászlós és megkérte, hogy a hangoskodást fejezze be, mivel a rendőri munkát akadályozza, valamint felhívta a figyelmét, hogy a fia még rendőri intézkedés alatt áll, amelynek befejezését követően odamehet hozzá. A II. rendű panaszos ekkor előrelépett és két kezével megragadta a rendőr láthatósági mellényét annak váll-részénél, és elkezdte hátrafelé tolni. K. r. főörzsászlós megfogta a II. rendű panaszos ruházatát, két kézzel eltolta magától és nekinyomta a tőle egy méter távolságra lévő falnak, majd kollégái odaérkezéséig ott tartotta, miközben a vádlott még mindig fogta a szolgálati ruházatát. Ezt követően további három járőr (Cs. r. törzsőrmester, K. r. törzsőrmester és K. r. őrmester) érkezett K. r. főörzsászlós segítségére, majd földre vitték a passzívan ellenálló, kiabáló és a rendőröket szidalmazó vádlottat, majd megbilincseltek és előállították.

II.

Az I. rendű panaszos által a Rendőrkapitányság épületében felvett, közel 45 perc hosszúságú hangfelvételt a Testület az alábbiakban ismerteti.

A hangfelvétel elején a háttérből egy szóváltás hallatszik („szétcseszték a kezemet, ebből olyan botrány lesz, meglátják”) amellyel kapcsolatban az I. rendű panaszos úgy reagál, hogy „azon kívül, hogy kötegszik velem, semmi köze hozzá”. Erre az egyik férfi rendőr emelt hangon megkérdezi, hogy „ki kötegszik”, majd az I. rendű panaszos megjegyzi, hogy „csak beszélgetünk, normálisan”, eközben a háttérben az egyik rendőr továbbra is feldúlt. Majd az I. rendű panaszost egy rendőrnő bekíséri az egyik szobájába, ahol helyet kínál egy férfi rendőr („oda csüccs le”). Az I. rendű panaszos megállapítja, hogy nem sérült meg a telefonja. Majd az őt bekísérő rendőrnő és a helyet kínáló rendőr el kezdik felvenni az adatait és el kezdik az intézkedéssel kapcsolatos írásos tevékenységet. Az I. rendű panaszos 2. percénél jelzi, hogy rosszul van és bevénne a

gyógyszereit, majd megkérdezi, hogy miért támadt rá 10 rendőr az apjára és miért kiabálnak vele, majd számon kéri a rendőrt, hogy miért kellett őt rángatni és miért kellett eltennie az elektromos cigarettát. A rendőr szerint a II. rendű panaszos támadott a rendőrökre és azért nem dohányozhatott az I. rendű panaszos, mert alkoholszondát akartak vele szemben alkalmazni, és megjegyzi, hogy nem rángatták őt a rendőrök. A rendőrnő hozzáteszi, hogy nem tudhatták, hogy nikotin volt-e az elektromos cigarettában, vagy sem, ezért kérték meg, hogy tegye el az intézkedés alatt. A rendőrnő szerint az I. rendű panaszos állításával ellentétben megfelelő udvariassággal kérték meg őt, hogy szálljon ki az autóból, és az már intézkedésnek való ellenszegülésnek számít, ha felhívás ellenére az intézkedés alá vont nem teszi el a cigarettát. Az I. rendű panaszos nem ért egyet a rendőrök e-cigarettával kapcsolatos álláspontjával, majd hozzá teszi, hogy az intézkedő rendőrrel van baja, a hozzáállásával és megszólításával, és nem érti miért kellett vele kiabálni. Majd végül elismeri, hogy nem volt nála irat, azonban ezzel ellentétesen nyilatkozott a helyszínen. Ugyanakkor sérelmezi, hogy nem vehette be gyógyszereit, pedig jelezte, hogy pánik beteg. Ezzel kapcsolatban a rendőr megjegyzi, hogy előbb is szimulált, mert „egyből felállt”, majd a rendőrnő hozzáteszi, hogy „az kamu volt, mert aki elájul, az ott van legalább 3-4 percig”. Az I. rendű panaszos ezt követően sérelmezi, hogy a rendőr a telefonját vizsgálja, mivel megállapította már, hogy nincsen baja. Ezt követően a rendőrnő kimegy, hogy egyeztessen a parancsnokkal. Eközben a rendőr kérdőre vonja az I. rendű panaszost, hogy miért nem ismerte el a szabálysértést a helyszínen, és hozzáteszi, hogy ha sérelmezte volna az I. rendű panaszos az intézkedést valamely vonatkozásban, akkor az ellen panaszt tehetett volna. Az I. rendű panaszos ezt követően megint jelzi, hogy pánikbeteg és az autóban lévő gyógyszereire szükséges van, ott a betegségéről szóló orvosi igazolás is megtalálható. A rendőr közli, hogy mindjárt jön az orvos, akinek be tud számolni panaszairól. Közben a rendőrnő visszatér, és beszámol arról, hogy a parancsnokkal folytatott egyeztetés alapján megírják a biztonsági öv elmulasztása miatt kiszabott bírsággal kapcsolatos iratot, amelynek aláírását követően az I. rendű panaszos távozhat, és a többit ők megoldják. A rendőr közbevág, hogy az I. rendű panaszos beismerte a szabálysértés elkövetését, majd a rendőrök egyeztetnek a kiállítandó iratokkal kapcsolatban és felhívják az I. rendű panaszos figyelmét, hogy a kötelező felelősségbiztosítást igazoló szelvényt magánál kell tartania. Majd közlik, hogy ha aláírja a közigazgatási bírsággal kapcsolatos papírt, azzal beismeri a szabályszegés elkövetését és nem tesznek ellene feljelentést, és ezzel az előállításnak is vége. A rendőrök hozzáteszik, hogy amennyiben az előállításról szóló igazoláson azt jelöli be az I. rendű panaszos, hogy sérülése keletkezett, akkor nem tudják elengedni, mert akkor mentőt kell hívni, amelynek kiérkezése órák. Az I. rendű panaszos jelzi, hogy be kell vennie a nyugtatóját, a rendőrnő erre azt mondja, hogy mindjárt kikísérik, illetve mindjárt mehet is, és akkor beveheti. Az I. rendű panaszos azt is jelzi, hogy teljesen ki van száradva a szája. A rendőrök eközben arra jutnak, hogy rosszul lett kitöltve az igazolás, mert az I. rendű panaszoson nincs fizikális sérülés, de ettől még az I. rendű panaszos később panasszal élhet. Az I. rendű panaszos majd az apja felől érdeklődik. A rendőr elmondja, hogy a kollégái „le fogják írni, hogy idejött cirkuszolni, mert az I. rendű panaszost előállították és be akart hozzá jutni”. Az I. rendű panaszos szerint édesapja őt csak meg akarta nyugtatni betegségére való tekintettel. A rendőrnő behozza az igazolást, hogy az I. rendű panaszos írja alá, és ő majd kitölti, amellyel kapcsolatban a rendőr megjegyzi, hogy sérülése akkor nem keletkezett és „nem ez ellen él panasszal, stímt, az egy másik”. Az I. rendű panaszos kérdésére a rendőr elmondja, hogy rendőri intézkedés közben nem lehet telefonálni (hanem felszólításra át kell adni az iratokat), csak az intézkedés befejeztével. Az I. rendű panaszos (14 perc 30 másodperc körül) ismét jelezni, hogy bevennie a gyógyszereit, és rosszul van, mire a rendőrök közlik, hogy mindjárt kikísérik – és majd utána visszajönnek –, csak írja alá a dokumentumokat. Az aláírást követően a rendőrnő kikíséri az I. rendű panaszost, a férfi rendőr közli, hogy nem kell bilincs. Felvétel tovább folytatódik az I. rendű panaszos távoztával. Az I. rendű panaszossal szemben intézkedő rendőrtől egy másik rendőr megkérdezi, hogy most lett kiengedve (az I. rendű panaszos), mire az előbbi rendőr úgy reagál, hogy „azt írunk rá, amit akarunk” és most kísérette ki a rendőrnő a

gyógyszeréhez, de ahogy akarja, el is engedhetik. Végül abban maradnak, hogy az I. rendű panaszost szabadon bocsájtják, amelynek időpontjaként 16 óra 35 percet rögzítik. Időközben a rendőrnő visszaérkezik az I. rendű panaszossal és a rendőrök folytatják az I. rendű panaszos adatainak felvételét és az írásos tevékenységet. Az I. rendű panaszos a 37. perc körül jelzi, hogy szeretne odamenni az apjához, hogy megnyugtassa, és tudassa vele, hogy jól van. Majd aláíratatják vele a papírokat és átadják az ő példányát, és tájékoztatják, hogy a későbbi értesítésnek megfelelően kell bemutatni a biztosítási kötvényt. Az I. rendű panaszos elmondja, hogy a helyszíni intézkedést foganatosító rendőr hangnemét kifogásolja, amellyel kapcsolatban a rendőrnő megjegyzi, hogy ő csak addig kedves, amíg vele is azok. A rendőrnő megkérdezi a kollégáját, hogy „akkor most engedték el”, amelyre a férfi rendőr úgy reagál, hogy 16 óra 35 percet mondott – valószínűleg – a felettese. A rendőr közli az I. rendű panaszossal, hogy akkor az igazolást úgy állítja ki, hogy sérülése és panasza nem keletkezett, ezzel kapcsolatban az I. rendű panaszos megjegyzi, hogy ő nem „panaszmentes”, amelyre a rendőr úgy reagál, hogy „nem arra mondom, elmondtam már, érti”. Az I. rendű panaszos végül közli, hogy „értem”, mire a rendőr hozzáteszi, hogy „nem rosszat akarok”. Majd a papírok kitöltése után az I. rendű panaszos kéri a rendőröket, hogy engedjék oda az édesapjához, hogy megnyugtassa őt. A rendőr megkéri a rendőrnőt, hogy ennek kérdezzen után, majd nem érthető kontextusban közli, hogy „picsán rúgom”. A rendőrnő engedélyezi, hogy az I. rendű panaszos odamenjen az édesapjához, és hozzáteszi, hogy „egy feltétele van, ha bármilyen hangos szó hallatszik az öregtől, akkor majd bemegy”. Végül az I. rendű panaszost odakísérik a II. rendű panaszoshoz, aki előadja, hogy „négyen tiportak le, elegendem van (...) annak az embernek nem mentem neki, ő nyomot neki a falnak”, valamint, hogy „láttam, hogy összeesel, és nem engednek be”, és azt is hozzáteszi, hogy „állítólag jön a mentő”, mire az I. rendű panaszost meghallgató rendőrnő közli, hogy Pestről jön.

III.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az előállítás végrehajtásáról készült és K. I. r. főörzszászlós, K. S. r. főörzszászlós és K. r. őrmester által aláírt jelentés szerint az I. rendű panaszost 2018. június 22-én 15 óra 40 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, 31. § (1) bekezdése alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, valamint 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint – mint igazolást megtagadó személyt – előállították. Az intézkedés során az I. rendű panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A jelentés az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a következőképp ismertette.

Az intézkedő rendőr a fenti időpontban intézkedés alá vonta a személygépkocsival közlekedő I. rendű panaszost a Rendőrkapitányság előtti útszakaszon. A rendőr az intézkedés megkezdésekor a jármű vezetőjének napszaknak megfelelően köszönt, majd közölte nevét, rendfokozatát és szolgálati helyét és tájékoztatta, hogy szabálysértést követett el, mivel az általa vezetett járművel úgy közlekedett, hogy a biztonsági övét nem használta. A rendőr felszólította az I. rendű panaszost, hogy személy és menet okmányait adja át, amelyre az intézkedés alá vont közölte, hogy semmilyen személyazonosításra alkalmas okmány nincs nála és a jármű forgalmi engedélyét sem tartja magánál. Kérdésre csak nevét mondta el, további adatait nem volt hajlandó közölni és az intézkedés közben telefonálni és cigarettázni kezdett. Mivel az I. rendű panaszos személyes adatit nem volt hajlandó megmondani, és nem volt vele olyan személy, aki őt hitelt érdemlően tudta volna igazolni, a rendőr közölte vele, hogy adatai megállapítása, adat egyeztetés, valamint az általa elkövetett szabálysértés dokumentálása miatt előállítja a Rendőrkapitányságra, amelyet az I. rendű panaszos tudomásul vett.

Ezt követően az I. rendű panaszost gyalogosan a Rendőrkapitányságra kísérték, amelynek bejáratánál közölte, hogy pánik beteg, mire a rendőrök közölték, hogy előállítják, de amennyiben szükséges orvost vagy mentőt hívnak. Az I. rendű panaszos ezt tudomásul vette.

Ezek után ismételt felszólították az I. rendű panaszost, hogy közölje adatait, aki erre megmondta nevét és lakcímét. Majd az intézkedés során megállapították a személyazonosságát.

Az I. rendű panaszos közölte, hogy nem érzi jól magát, mire tájékoztatták, hogy a szolgálatirányító parancsnok mentőt hívott. Majd az I. rendű panaszost ellenőrizték a körözési rendszerben, melyben nem szerepelt, továbbá megállapítást nyert, hogy vezetői engedéllyel rendelkezik és nem áll vezetéstől eltiltás hatálya alatt, és a személygépkocsija érvényes műszaki engedéllyel rendelkezik, azonban az országos járműnyilvántartó adatai szerint érvényes gépjármű kötelező felelősségbiztosítással nem rendelkezik.

Eközben K. r. őrmester a kapitányság épülete előtt parkoló gépkocsijához kísérté, hogy gyógyszereit bevegye. Miután az I. rendű panaszos visszakísérték a rendőrség épületébe, közölte, hogy gyógyszerét bevette és orvosi ellátást nem kér. Az intézkedés továbbfolytatódott a közigazgatási bírsággal kapcsolatos nyomtatvány kitöltésével.

Ezt követően közölték az I. rendű panaszossal, hogy érkezik a mentő, de ő közölte, hogy azt nem várja meg, orvosi ellátást nem kér, majd őt K. r. őrmester sérülés- és panaszmentesen szabadon bocsátotta 16 óra 30 perckor.

A jelentés szerint az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapítása szerint a panaszossal szemben foganatosított intézkedések jogszerűek és szakszerűek voltak, valamint a rendőri fellépés megfelelt az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott arányosság követelményének.

A rendőrség megküldte a jelentéshez csatolt „Nyilatkozat” elnevezésű nyomtatvány és az előállítás időtartamáról kiállított igazolást, amelyeket a Testület az Állásfoglalás I. részében ismertetett.

2) K. r. őrmester az intézkedés napján az alábbi tartalommal tett jelentést.

K. r. őrmester a helyszíni intézkedéssel kapcsolatban megjegyezte, hogy az I. rendű panaszos nem volt együttműködő, mert telefonálni, dohányozni kezdett és nem közölte a személyes adatit, majd jelentését az alábbiak szerint folytatta.

15 óra 55 perc körüli időben megjelent a Rendőrkapitányság épületében a II. rendű panaszos, aki az ún. zsilip kapurendszeren csak az előtérig jutott be, ezért ott kiabálni kezdett, főleg a fiának, hogy ne írjon alá semmit. A kiabálás miatt nem lehetett rendesen kommunikálni az előállított I. rendű panaszossal, ezért K. S. r. főtörzszászlós kiment beszélni vele, hogy a fiával szemben intézkednek és nem ő vele, ezért ne avatkozzon az intézkedésbe és ne zavarja azt. Ezután az I. r rendű panaszos úgy csinált, mint aki rosszul van és le fordult a székről. Ekkor K. r. őrmester arra lett figyelmes, hogy a II. rendű panaszos kiabálni kezdett és odalépett K. S. r. főtörzszászlóshoz és két kézzel megragadta a szolgálati láthatósági átvevőjének két váll alatti részét és meglökte hátra, de szerencsére K. S. r. főtörzszászlós háta mögött ott volt a vasajtó keret része, így nem tudott elesni. Ekkor K. S. r. főtörzszászlós két keze között benyúlt és két kézzel megfogta a vállát a nyaka mellett, illetve két könyökével feltolta az alkarját és a 1,5 métere lévő oldalfalnak nyomta és odanyomva tartotta. Ezután odament K. r. őrmester és K. r. őrmester, aki megfogta a II. rendű panaszos bal kezét, K. r. őrmester pedig a jobb kezét, majd Cs. r. törzsőrmester a bal válla részét fogta meg és végül előtérben elhelyezett szőnyegen hasra fektették. Ezt követően K. r. őrmester

elővette a szolgálati bilincset és ráhelyezte a II. rendű panaszos jobb kezére, majd K. r. törzsőrmester segítségével bal kezét is hátrafeszítették és ráhelyezték a bilincset. A II. rendű panaszos a földön fejét rángatta jobb-balra a szőnyegen és kezeit maga alá akarta húzni, azonban ezen szándékában a rendőrök megakadályozták, és kezeit nem tudta maga alá húzni. De fejének rángatásáról a bal homlokán hámsérülés keletkezett. Mentőről, sérülése ellátásáról a rendőrök gondoskodtak.

Az eseményeket látta T. fegyveres biztonsági őr.

3) K. r. őrmester 2018. július 5-i jelentésében leírta, hogy miután az I. rendű panaszost a kapitányság épülete előtt parkoló gépkocsijához kísérte, hogy gyógyszert bevegye, aki beült a gépjármű vezető oldali bal ülésére és elővett egy doboz 0,5 mg-os Frontin, amelyből bevett egyet. Az I. rendű panaszos a rendőr kérdésére elmondta, hogy milyen gyógyszert vesz be. Ezután visszakísérte a rendőr a I. rendű panaszost a rendőrség épületébe, ahol kollégájával közölte az I. rendű panaszos, hogy gyógyszert bevette, és orvosi ellátást nem kér. Az intézkedés továbbfolytatódott a közigazgatási bírság nyomtatvány kitöltésével, amelyet az I. rendű panaszos saját kezűleg írt alá. Ezt követően az I. rendű panaszossal közölték, hogy érkezik a mentő, de ő közölte, hogy azt nem várja meg, orvosi ellátást nem kér.

4) K. I. r. főtörzszászlós 2018. július 5-én kelt jelentésében az alábbiakkal egészítette ki a fentieket.

K. I. r. főtörzszászlós 2018. június 22-én 15 óra és 21 óra közötti időben látott el szolgálatot fokozott közterületi jelenlét biztosítására elrendelt közterületi szolgálat keretében K. S. r. főtörzszászlóssal, B. r. főtörzsőrmesterrel, S. r. őrmesterrel és K. r. őrmesterrel.

Az I. rendű panaszost szabályos rendőri jelzéssel K. S. r. főtörzszászlós állította meg, az intézkedést K. r. őrmester és K. I. r. főtörzszászlós biztosította.

Miután az I. rendű panaszos kiszállt a kocsiból, közölte nevét, de további adatait nem volt hajlandó megadni és elkezdett telefonálni és cigarettázni.

Miután az I. rendű panaszost ellenőrizték a körözési nyilvántartásban, jelezte, hogy nem érzi jól magát, félig ülő helyzetben oldalra dőlt, kezével támaszkodva a szék mellett. Ekkor K. I. r. főtörzsőrmester közölte, hogy részére azonnal mentőt hív. A mentő értesítéséről V. r. főtörzszászlós szolgálatirányító parancsnok gondoskodott.

5) K. S. r. főtörzszászlós intézkedés napján kelt jelentésében az alábbiakról számolt be.

Mivel az I. rendű panaszossal való kommunikációt a II. rendű panaszos kiabálása akadályozta, K. S. r. főtörzszászlós kiment beszélni vele a vaskeretes üvegezett ajtón kívülre. A rendőr közölte a II. rendű panaszossal, hogy fiával szemben intézkednek és nem vele szemben, ezért kéri, ne avatkozzon az intézkedésbe és ne zavarja azt, illetve amennyiben bejelenti valója van, azt vele közölje. Ekkor az I. rendű panaszos úgy csinált, mint aki rosszul lett és le fordult a székről. Mivel K. S. r. főtörzszászlós ekkor a zsiliprendszer bejárati ajtajában állt háttal az eseményeknek, megfordult. Majd a II. rendű panaszos is odanézett és elkezdett kiabálni. Ekkor a II. rendű panaszos körülbelül 1 méterre állt K. S. r. főtörzszászlóstól, majd odalépett hozzá és két kézzel megragadta a szolgálati láthatósági átvevője két váll alatti részét és meg akarta lökni hátrafelé, de a rendőrt egyensúlyából nem tudta kibillenteni, mert háta mögött volt a vasajtó keretrésze. Ekkor K. S. r. főtörzszászlós a támadást elhárította és két keze között benyúlt és két kézzel megfogta a vállát és nyaka mellett, illetve a két könyökével feltolta az alkarját. Miután a rendőr biztos fogást alkalmazott a II. rendű panaszossal szemben a körülbelül 1,5 méterre lévő oldalfalnak nyomta és

odanyomva tartotta. Ekkor ugrott oda K. r. törzsőrmester, aki a bal kezét fogta meg a II. rendű panaszosnak, K. r. őrmester pedig a jobb kezét, illetve Cs. r. törzsőrmester a bal válla részét fogta meg és ezt követően a rendőrök az előtérben elhelyezett szőnyegen hasra fektették. K. r. őrmester ekkor elővette a szolgálati bilincset és ráhelyezte a II. rendű panaszos jobb kezére, majd K. r. törzsőrmester segítségével a bal kezét is hátrafeszítette K. S. r. főtörzszászlós, és végül a rendőrök ráhelyezték a bilincset. Ez alatt Cs. r. törzsőrmester a földre leszorítva tartotta a II. rendű panaszost.

K. S. r. főtörzszászlós megjegyezte, hogy amíg a falnál tartotta a II. rendű panaszost, addig a kezeivel hadonászott, de mivel a rendőr könyökével eltartotta a karjait, azt csak oldalirányba tudta fel-le mozgatni.

Mivel a II. rendű panaszos fején sérülés keletkezett, ezért mentőt hívtak a helyszínre, aki a sérülést ellátta.

6) K. r. törzsőrmester az intézkedés napján tett jelentéséből kiderül, hogy a 16 óra körüli időben a Rendőrkapitányság ügyeleti helyiségében tartózkodott ügyintézés céljából, amikor arra lett figyelmes, hogy az előtérből kiabálás hallatszott, hogy „rátámadsz a rendőrré”. Ezt hallva K. r. törzsőrmester kiszaladt az ügyeleti helyiségből, majd azt tapasztalta, hogy K. S. r. főtörzszászlós az előtérben az oldalfalnak odanyomva tartott egy férfit. Ezért ő főtörzszászlós segítségére sietett, hogy megbilincseljék a II. rendű panaszost.

7) Az intézkedés napján a Rendőrkapitányság vezetőjének megbízásából Sz. r. alezredes írásban tájékoztatta a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjét a történetekkel kapcsolatban, amelyből a fentiekhez képest az alábbi többlet információk derülnek ki.

Az I. rendű panaszost 15 óra 47 perckor állították elő a Rendőrkapitányság épületébe, ahol 15 óra 55 perckor jelent meg a II. rendű panaszos.

A II. rendű panaszra először szembe fogtak rá a rendőrök, majd óvatosan fektették le az előtérben lévő gumiszőnyegre, hasra helyzetben és bilincseltek meg a kezeit hátra helyzetben. A II. rendű panaszos fejét a gumiszőnyegen folyamatosan jobbra-balra mozgatta, és emiatt homlokán vérző hámsérülés keletkezett, mivel a gumirojtok kikezdték a homlokán lévő bőrt. Ezt követően a rendőrök felültették a II. rendű panaszost és a homlokán keletkezett sérülés miatt mentőt hívtak hozzá. Eközben a helyszínre ért V. r. főtörzszászlós, a Rendőrkapitányság szolgálatparancsnoka, akinek a rendőrök az intézkedésről jelentést tettek. A szolgálatparancsnok pedig értesítette a vezető ügyeletes parancsnokot, a bűnügyi készenlétes rendőröket, valamint a kapitányságvezető helyettest. Továbbá jelentést a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) felé is.

A cselekmény körülményeiről az ügyeletes nyomozó ügyéssel egyeztettek, és az ő utasítása alapján jártak el. Az ügyész az intézkedő rendőrrel szemben alkoholszonda alkalmazását kérte, továbbá, hogy a helyszínről készítsenek fényképfelvételeket, és a rendőrök írjanak külön-külön jelentést.

A fentiek alapján intézkedetek bűnügyi technikus és a készenlétkben lévő bűnügyi kiemelt főnyomozó helyszínre hívásáról.

Az eseménnyel kapcsolatban a nyomozó ügyész helyszíni szemle lefolytatását nem kérte, valamint az elkövető őrizetbe vételét sem tartotta indokoltnak, ezért attól eltekintettek.

K. S. r. főtörzszászlóssal szemben alkalmazott Spiratest alkoholszonda negatív eredményt mutatott.

Sz. r. alezredes a II. rendű panaszost meghallgatni nem tudta, tekintettel arra, hogy a mentők őt kórházba szállították, ahol megállapították, hogy 8 napon belül gyógyuló kisebb felületi hámsérüléseket szenvedett, mely a testi kényszer során a gumiszőnyeg fejjel történő jobbra-balra mozgása miatt következett be, így okozva önmagának sérülést.

K. S. r. főörzsászlós nem sérült meg, ruházatában, felszerelésében anyagi kár nem keletkezett.

Sz. r. alezredes a rendelkezésére álló előzményi adatok alapján megállapította, hogy a K. S. r. főörzsászlós intézkedése jogszerű és szakszerű volt, a II. rendű panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer arányosan került alkalmazásra. Elrendelték az intézkedés parancsnoki kivizsgálását.

Tekintettel arra, hogy a II. rendű panaszos cselekménye alkalmas a Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntetének megállapítására, ezért a II. rendű panaszossal szemben feljelentést tettek.

8) L. r. főörzsászlós intézkedés napján kelt jelentésében az alábbiakat rögzítette.

L. r. főörzsászlós a fenti napon 15 óra 55 perc körüli időben a Rendőrkapitányság előterében történt bűncselekmény alapján megtekintette a helyszínt és az alábbiakat állapította meg.

A Rendőrkapitányság épületének bejárati ajtaja a K. utca felé néz, amely aszfaltburkolatú és egyirányú. Az úttest és a bejárati ajtó közötti téren kövezett járda van. Az épület bejárati ajtaja befelé nyíló 225 cm x 115 cm faajtó, mely több ponton záródó zárszerkezettel van ellátva. Az ajtón 8 db 40 cm x 45 cm-es üvegezett részeket találhatunk. Az épületbe egy 3,3130 m x 3,371 előtérbe jutunk, mely metlakival burkolt. Középen 1,80 m x 80 cm-es szőnyeg látható. Az előtérben balra található egy 210 cm x 100 cm-es teli faajtó, mely zárva van, Jobbra a kapitányság ügyeleti helyiségének sötétített ablakai láthatóak, a jobb szélső ablak belülről nyitható. Az előteret egy vaskeretes, 195 cm x 100 cm-es ajtó választja el az ügyfélvárótól. A vasajtó osztott 75 cm x 85 cm-es üvegekkel van ellátva.

L. r. főörzsászlós a jelentéséhez csatolt 6 darab fényképfelvételt a helyszínről.

9) V. r. főörzsászlós intézkedés napján kelt hivatalos feljegyzésében az alábbiak olvashatók.

V. r. főörzsászlós 2018. június 22-én szolgálatparancsnokként szolgálatot teljesített a Rendőrkapitányság ügyeleti helyiségében, amikor 16 óra körüli időben arra lett figyelmes, hogy kiabálás és dulakodás hangjai szűrődnek fel az előtérből. A hangoskodásra elindult, hogy megnézzé mi történt és leérve a bejárati ajtóhoz azt látta, hogy K. S. r. főörzsászlós, K. r. törzsőrmester és K. r. őrmester és Cs. r. törzsőrmester egy személlyel szemben kényszerítő intézkedést hajtanak végre. V. r. főörzsászlós az intézkedés során egy személyt látott a földön hason fekve, akinek vérzett a feje és hátra volt bilincselve a keze. Ezt követően V. r. főörzsászlós telefonon keresztül azonnal értesítette az Országos Mentőszolgálatot, a TIK ügyeletet, és az ügyeletes parancsnokot, Sz. r. alezredest, valamint B. r. századost, a forró nyomos parancsnokot. Későbbiek folyamán kiderült, hogy az intézkedés alá vont személy, a II. rendű panaszos.

10) V. r. főörzsászlós, szolgálatparancsok is jelentést tett az intézkedés napján, a már a fenti rendőri jelentésekben ismertetett tényállást az alábbiakkal egészítette ki.

A II. rendű panaszos a bilincselést követően továbbra is agresszív magatartást tanúsított, folyamatosan szidalmazta a rendőröket.

A II. rendű panaszos orvosi ellátásról gondoskodtak, a kikerkező mentősök úgy nyilatkoztak, hogy sérülései előreláthatólag 8 napon belül gyógyulnak.

Bilincset a rendőrök 16 óra 2 perctől 17 óra 25 percig alkalmaztak a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek hátra történő bilincselésével. Testi kényszer pedig az Rtv. 47. § alapján az ellenszegülés megtörése és az önkárosítás megakadályozása érdekében, a bilincset az Rtv. 48. § b) pontja alapján támadás megakadályozása érdekében alkalmazták. A testi kényszer alkalmazására figyelmeztetés történt.

A II. rendű panaszos az intézkedés ellen panasszal nem élt, a rendőri intézkedés során nem lehetett vele kommunikálni. A kényszerítő eszköz alkalmazása azonban hámsérülést eredményezett.

A biztonsági intézkedés oka 17 óra 50 perckor szűnt meg, ekkor a II. rendű panaszost kórházba szállították.

11) A Rendőrkapitányság vezetője az általános rendőrségi feladatok ellátásra létrehozott tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 1. számú mellékletének a személyi állomány tagjaival kapcsolatos események 70 § k) pontja alapján, a Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő hivatalos személy elleni erőszak büntette elkövetése miatt, mint kiemelt rendkívüli eseményt és annak parancsnoki kivizsgálásáról készült értékelő jelentést tett 2018. július 4-én.

A Rendőrkapitányság épületében, a bejárat és az ügyféltér közötti helyiségben 2018. június 22-én 15 óra 55 perckor rendőri intézkedés történt a I. rendű panaszossal szemben, mely során a II. rendű panaszos rátámadt K. S. főörzszászlós szolgálatparancsokra, a bejárat ajtó és az ügyfél tér közötti zsiliprendszerű helyiségében, mely cselekmény alkalmas a fenti bűncselekmény gyanújának megállapítására.

A jelentés az előző pontban ismertetetteken túl még az alábbiakat rögzítette.

Az I. rendű panaszos úgy tett, mint aki rosszul lett és lefordult az ügyféltérben lévő székről, ezért K. S. r. főörzszászlós hátrafordult, hogy ránézzen az előállított személyre. A II. rendű panaszos is odanézett és elkezdett kiabálni, majd szemből meglökte, erővel eltolta rendőrt, akit azonban az egyensúlyából nem tudott kibillenteni.

A II. rendű panaszost állótest helyzetből vitték a földre az előtérben lévő gumiszőnyegre, ahol vele szemben rendszeresített patent bilincset alkalmaztak.

A II. rendű panaszos eközben agresszíven viselkedett, aktívan ellenállt az intézkedésnek.

Bilincselését követően átvizsgálták a II. rendű panaszos ruházatát, mely során közbiztonságra veszélyes eszközt nem találtak, majd megállapították, hogy adatait az országos nyilvántartó rendszerben. A II. rendű panaszos a körözési nyilvántartásban nem szerepelt.

Az intézkedéssel érintett előtér képfelvevő eszközzel nincs biztosítva, így felvétel nem készült.

A II. rendű panaszos sérüléseit a kikerkező mentősök ellátták, majd 17 óra 50 perckor további orvosi ellátás céljából kórházba szállították, ezért őt meghallgatni sem tudták.

A II. rendű panaszos elfogására és előállítására az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján került sor, mivel megtámadta a vele szemben jogszerűen intézkedő rendőrt. A II. rendű panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer és az Rtv. 48. § b), c) és d) pontja alapján és bilincset alkalmaztak 16 óra 2 perctől 17 óra 25 percig, a mentők kikerkezéséig. A kezek hátra helyzetben bilincselés módjának megválasztása megfelelt a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) és (6) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, mivel az erőszakos magatartást tanúsító elkövető részéről alapos okkal tartottak egy következő támadásról, aktív ellenszegüléséről.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdés alapján a testi kényszer és a bilincs alkalmazására történő szóbeli figyelmeztetés nem történt, mivel a késelem veszéllyel járt a közvetlen támadás elhárítása, és a testi sérülés bekövetkezésének elkerülése érdekében, különösen, hogy még arra sem volt ideje és megfelelő módja a rendőrnek, hogy igazolásra hívja fel a II. rendű panaszost, mindössze a vele szemben alkalmazott támadást hárította el.

A II. rendű panaszos személyi szabadságát 16 óra 2 perctől 17 óra 50 percig, a mentőszolgálatnak történő átadásig korlátozták.

A II. rendű panaszos az intézkedésnek ellenszegülő, önkívületi magatartása miatt a panaszjogára vonatkozó szóbeli tájékoztatást teljesen figyelmen kívül hagyta, az intézkedés alatt folyamatosan szitkozódott, egyáltalán nem volt közreműködő és nyíltan ellenállt a rendőri intézkedésnek, ezért szóbeli meghallgatására sem volt lehetőség. Emiatt, továbbá azért mert a mentőszolgálat kórházba szállította a II. rendű panaszost, nem volt lehetséges az előállításról írásos tájékoztató és igazolás átadása sem, azonban a jogairól tájékoztatták, melynek megtörténtét hatósági tanú igénybevételeivel dokumentálták az intézkedő rendőrök.

A II. rendű panaszos hozzátartozójának kiértesítésére nem volt szükség, mivel fia jelen volt az intézkedésnél, és aki értesítette II. rendű panaszos feleségét is.

Ezt követően a helyszíni parancsnoki feladatokat Sz. r. alezredes vezető ügyeletes pk. igazgatásrendészeti osztályvezető látta el, aki egyeztetett az ügyeletes nyomozó ügyéssel.

B. r. százados és Sz. r. alezredes adatgyűjtést és tanúkutatást végzett a cselekmény helyszínén, mely során az intézkedő rendőrökön és T. fegyveres biztonsági őron kívül más tanút felkutatni, aki érdemben nyilatkozott volna, nem sikerült. T. biztonsági őr a szóbeli meghallgatása során részletesen elmondta a történeteket, ami megerősítette az intézkedő rendőrök előadását is.

A parancsnoki kivizsgálás a rendőri jelentések alapján arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedő rendőrök a hatályos jogszabályok figyelembe vételével jártak el, intézkedésük jogszerű és szakszerű volt. Az intézkedés során alkalmazott kényszerítő eszközöket jogszerűen és szakszerűen alkalmazták, azok alkalmazására az intézkedés céljának elérése érdekében arányosan került sor.

A kapitányságvezető az eset kapcsán az intézkedő rendőrökkel szemben fegyelmi eljárást nem kezdeményezett, mivel ilyen jellegű agresszív személyekkel a lehető legkörültekintőbben és a legnagyobb óvatossággal kell a rendőri intézkedéseket lefolytatni.

A kapitányságvezető megjegyezte, hogy az esetet ismertetik a közterületi összehangoló értekezleteken, továbbá lemodellezik a kapitányság instruktoraival a következő intézkedéstaktikai képzéseken, kiküszöbölve az újbóli hasonló cselekményeket.

12) A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a II. rendű panaszos elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést, amely szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 16 óra 2 perckor megtörtént, illetve az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató kiadásra került, viszont az előállítás idejéről szóló igazolást nem adták ki, mert azt a II. rendű panaszos nem vette át. A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a II. rendű panaszossal szemben alkalmazott intézkedések jogszerűek és szakszerűek voltak, továbbá a vele szemben alkalmazott testi kényszer és bilincs jogszerű és szakszerű volt, az megfelelt az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott arányosság követelmények. A jelentés mellékletét képező „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatványt és az előállítás időtartamáról kiállított igazolást a II. rendű panaszos nem írta alá, azt hatósági tanú látta el kézjegyével.

13) A Rendőrkapitányság vezető 2018. augusztus 2-án kelt levelében a Testület megkeresésére az alábbi tájékoztatást adta.

Az I. rendű panaszost 15 óra 40 perckor állították meg, és a helyszíni intézkedés 15 percet vett igénybe (adatok megállapítása, gépjármű ellenőrzése), majd előállították a Rendőrkapitányságra, ahol bemondott adatait ellenőrizték, igazoltató lapot, a közigazgatási bírságról szóló tájékoztatót, az előállítás időtartamáról szóló igazolást készítették el, valamint dokumentálásra került a I. rendű panaszos által elkövetett szabálysértés. Mindez 35 percet vett igénybe, amely után szabadon bocsátották.

Az I. rendű panaszos az intézkedés megkezdését követően közölte, hogy pánikbeteg, de a rendőrök kérdésére úgy nyilatkozott, hogy nem kér orvosi ellátást, csak gyógyszereit kívánja bevenni. Ezt követően közölte, hogy mégsem érzi jól magát, ezért a rendőrök részére mentőt hívtak. A közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató kitöltése közben, még annak aláírása előtt vette be az I. rendű panaszos a gépjárműben elhelyezett gyógyszereit, ahova az intézkedő rendőr kísérté ki.

A mentőszolgálatot a szolgálatparancsnok, V. r. főtörzszászlós hívta ki Megyei Rendőr-főkapitányság TIK ügyeletén keresztül mindkét panaszos vonatkozásában, és az erről készült felvétel rögzítésre került.

14) A rendőrség 14 videofelvételt tartalmazó CD-t is megküldött a Testületnek. A videofelvételek hangot nem rögzítenek.

Az első öt felvétel az ügyfélbejáratnál lévő utcaszakaszt rögzíti. Az első felvételen 14 óra 46 perc körüli időben három rendőr vonja alá sötétszínű személygépkocsit vezető I. rendű panaszost, majd akikhez később még két rendőr csatlakozik. Az intézkedés közben a felvételnek háttal álló I. rendű panaszos a motorháztetőre ül és el kezd cigarettázni és az intézkedés közben telefonálni kezd. Az egyik rendőr egy alkalommal odanyúl az I. rendű panaszos kezéhez, de a felvétel alapján arra lehet következtetni, hogy az I. rendű panaszostól nem veszik el a telefonját, hanem azt ő zsebre teszi. 14 óra 51 perckor az I. rendű panaszos lezárja az autóját és három rendőr – testi kényszer alkalmazása nélkül – elkíséri őt feltehetően a kapitányság épületébe. Az I. rendű panaszos a negyedik felvételen 16 óra körüli időben visszamegy a kocsihoz és elhajt vele.

A hatodik felvételen, amely 16 óra 23 perc körül kezdődik, a gépkocsi bejáratnál lévő helyiségbe be megy egy férfi rendőr, aki a padra egy szemetes zsákot terít le, majd utána megjelenik egy előre helyzetben megbilincselte középkorúnak tűnő férfi, aki háttal fordul a rendőrnek, aki ruházatát vizsgálja meg. Ezt követően a helyiség bejáratában egy másik rendőr leveszi róla a bilincset és elkísérik onnan.

Az utolsó hat videofelvétel ugyancsak a kapitányság előtti utcafronti szakaszt rögzíti, azonban ez az első felvételekhez képest más szögben vagy másik bejáratnál lévő részt rögzíti.

A tizenegyedik videofelvételen 15 óra 30 perckor két rendőrnő kíséri a I. rendű panaszost, akinek mind a két keze a háta mögött van. Majd őt egy perccel később, zsebre tett kézzel, egy rendőrnő és egy férfi rendőr visszakíséri, feltehetően a kapitányság épületébe. Az utolsó felvételen 16 óra 13 perckor egy idősebb nő jelenik meg, kezében cipős dobozzal, aki láthatóan nem tud bemenni a kapitányság bejáratán, majd az I. rendű panaszos is csatlakozik hozzá. Ők megkísérelnek bemenni, illetve a cipő dobozt átadni, de nem járnak sikerrel. Az I. rendű panaszos telefonálni kezd, majd 16 óra 18 perc körül elhagyják a helyszínt.

IV.

A)

A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A 2018. június 28-án előterjesztett panaszbeadvány szerint az I. rendű panaszos által aláírt jegyzőkönyv nem volt kitöltve, hanem azt az aláírás után töltötték ki a rendőrök. Továbbá az által készített hangfelvételen az is hallható, amikor a rendőrök azt beszélnek meg, hogy mást írnak a jegyzőkönyvre, mint ami történt. A panaszosok továbbá kérték a rendőrségi kamerafelvételek beszerzését és áldozati jogi segítő kirendelését, tekintettel egészségügyi és anyagi helyzetükre, amely igénybe vétel lehetőségéről jogorvoslati jogukkal összefüggésben a rendőröknek tájékoztatniuk kellett volna őket.

Az I. rendű panaszos 2018. október 2-án elektronikus úton megküldött levelében a Rendőrkapitányság szabálysértési eljárásával kapcsolatos kifogását rögzítette. Panaszolta, hogy a rendőrség által indított panasz eljárás felfüggesztése ellenére, a Rendőrkapitányság megidézte szabálysértési ügyben, illetve a biztonsági öv használatának elmulasztásával kapcsolatban határozatot hozott, annak ellenére, hogy a Testület nem hozta meg az állásfoglalását az ügyben. Sérelmezte továbbá, hogy a szabálysértési eljárásban a rendőrség védekezésre nem adott lehetőséget.

Panaszként fogalmazódott meg az is, hogy egyrészt a rendőrség nem tárta fel a tényállást kellőképpen az ügyben, valamint másrészt az ügyészség egyoldalúan a rendőri előadásra támaszkodva eljárását indította a II. rendű panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszakra hivatkozva.

A panaszosok azt is kifogásolták, hogy a Rendőrkapitányság belső kamerarendszere által rögzített felvételeket sem ők, sem a védőjük és az ügyészség sem kapta meg, és a kamerafelvételek eltávolításával a rendőrök bűncselekményt valósítottak meg.

I. rendű panaszos 2018. november 14-én előterjesztett beadványában arról számolt be, hogy folyamatosan zaklatja a Rendőrkapitányság, fenyegetik, beidézik, valamint bírságot kéri. Erre való tekintettel pedig kéri a Testületet, hogy intézkedjen távoltartási végzésről, mert pszichés

betegsége annyira súlyosbodott, hogy öngyilkossági gondolatokkal küzd, és gyógyszerszedését nem tudja kontrollálni.

A Testület hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére: „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.” Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület felhívja a figyelmet arra, hogy az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, és nem rendelkezik hatáskörrel, hogy a rendőrök büntetőjogi felelősségének kérdésében állást foglaljon, erre ugyanis a bíróság rendelkezik hatáskörrel. A Testület szintén nem jogosult a rendőrség és az ügyészség által, szabálysértési, illetve büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni, mivel az ezekkel kapcsolatos panaszokat a Szabálysértési Törvény, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései szerint lehet előterjeszteni. Ugyanakkor a Testület megjegyzi, hogy szabálysértési eljárás lefolytatását nem érinti a rendőrségi panasz eljárás felfüggesztése. A Testület jogszabályi felhatalmazás hiányában áldozati jogi segítő biztosításáról, illetve távoltartás elrendeléséről sem intézkedhet.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

B)

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette az I. panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a XX. cikkben foglalt egészséghez fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a rendőrök jogszerűen foganatosítottak közlekedésrendészeti intézkedést az I. rendű panaszossal szemben.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint K. I. r. főtörzsszázlós, K. S. r. főtörzsszázlós és K. r. őrmester intézkedés alá vonta a személygépkocsival közlekedő I. rendű panaszost a Rendőrkapitányság előtti útszakaszon, mivel az általa vezetett járművel úgy közlekedett, hogy a biztonsági övét nem használta.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendőrség jogosult a közlekedésben részt vevő jármű vezetőjét – egyéb körülmény, így jogellenes cselekmény gyanújának hiányában is – közlekedésrendészeti intézkedés alá vonni, és annak keretében a jármű okmányait és annak vezetőjének személyazonosító adatait ellenőrizni (igazoltatás). **Erre való tekintettel a rendőrök a gépkocsival közlekedő I. rendű panaszossal szemben jogszerűen fogatosítottak közlekedésrendészeti intézkedést és annak keretében jogszerűen igazoltatták őt, így nem sérült az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő alapjoga.**

2) A Testület ezt követően vizsgálta az I. rendű panaszos előállításának jogszerűségét.

a) A rendőri jelentések szerint az I. rendű panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján állították elő, amely törvényi rendelkezés értelmében „a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A Szolgálati Szabályzat 28. § (5)-(6) bekezdése alapján „az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. Az előállítás akkor is mellőzhető, ha az igazoltatott személy személyazonossága más, egyszerűbb módon tisztázható”.

Az előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint a rendőrök felszólították az I. rendű panaszost, hogy személy és menet okmányait adja át, amelyre az intézkedés alá vont közölte, hogy semmilyen személyazonosításra alkalmas okmány nincs nála és a jármű forgalmi engedélyét sem tartja magánál. Kérdésre csak nevét mondta el, további adatait nem volt hajlandó közölni és az intézkedés közben telefonálni és cigarettázni kezdett. Mivel az I. rendű panaszos személyes adatit nem volt hajlandó megmondani, és nem volt vele olyan személy, aki őt hitelt érdemlően tudta volna igazolni, az intézkedő rendőr közölte vele, hogy adatai megállapítása,

adategyeztetés, valamint az általa elkövetett szabálysértés dokumentálása miatt előállítja a Rendőrkapitányságra, amelyet az I. rendű panaszos tudomásul vett.

A panaszbeadvány szerint az I. rendű panaszos nem tudta átadni iratait, mivel azokat otthon hagyta, azonban az autónak támaszkodva elkezdte bediktálni az adatait. Majd elővette az elektronikus cigarettáját és beleszívott egyet.

A videofelvételnek ezzel kapcsolatban annyi látszik, hogy a kamerának háttal álló I. rendű panaszos a motorháztetőre ül és el kezd cigarettázni.

A hangfelvételen az I. rendű panaszos elismeri, hogy nem voltak nála az irati.

Mivel a panaszbeadványból és I. rendű panaszos által készített hangfelvételből is megállapítható volt, hogy az I. rendű panaszos valóban nem tartotta magánál a személyes és a vezetéshez szükséges okmányait, továbbá a rendelkezésre álló iratokból és videofelvételből is tudható, hogy nem volt vele olyan személy, aki őt igazolni tudta volna, **a Testület arra a megállapításra jutott, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja megfelelő jogalapot szolgáltat az I. rendű panaszos előállításához – mivel ő magát hitelt érdemlően igazolni nem tudta –, így ezzel összefüggésben nem sérült a személyes szabadsághoz való joga.**

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő az előállítás alkalmazását, ezen jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményének. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”. Az arányosság megítélésénél a Testületnek azt kellett figyelembe vennie, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető.

Amennyiben az I. rendű panaszos a helyszínen adatait közli, a Testület megítélése szerint –egyéb körülmény hiányában – nem vált volna szükségessé előállítása ugyanis a rendőrök a bement adatok alapján személyazonosságát meg tudták volna állapítani és így a közigazgatási bírsághoz és a szabálysértési feljelentéshez szükséges dokumentációt is el tudták volna készíteni, az előállítása nélkül. **Azonban a felek ellentmondó előadása okán (amely ellentmondást a video- és hangfelvétel sem tudott feloldani) abban nem tudott a Testület abban állást foglalni, hogy az I. rendű panaszos a rendőrségi jelentéseknek megfelelően valóban megtagadta adatai bementését, így nem volt megállapítható, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.**

c) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az I. rendű panaszost 15 óra 40 perckor vonták közlekedés rendészeti intézkedés alá, amely 15 percet vett igénybe (adatok megállapítása, gépjármű ellenőrzése), majd előállították a Rendőrkapitányságra, ahol bemondott adatait ellenőrizték, igazoltató lapot, a közigazgatási bírságról szóló tájékoztatót, az előállítás időtartamáról szóló igazolást elkészítették, valamint dokumentálásra került a I. rendű panaszos által elkövetett szabálysértés. Mindez 35 percet vett igénybe, amely után 16 óra 35 perckor szabadon bocsátották.

Az első videofelvételen 14 óra 46 perc körüli időben vonják intézkedés alá az I. rendű panaszost, aki 14 óra 51 perckor lezárja az autóját és három rendőr bekíséri őt a kapitányság épületébe. A tizenegyedik videofelvételen 15 óra 30 perckor két rendőrnő kíséri a I. rendű panaszost, akinek mind a két keze a háta mögött van. Majd őt egy perccel később, zsebre tett kézzel, egy rendőrnő és egy férfi rendőr visszakíséri, feltehetően a kapitányság épületébe. Az I. rendű panaszos a negyedik felvételen 16 óra körüli időben visszamegy a kocsihoz és elhajt vele. A Testület megjegyzi, hogy a felvételek az eseményeket téli időszámítás szerint egy órával előbbre dokumentálják.

A hangfelvételből tudható, hogy az aláírást követően a rendőrnő kikíséri az I. rendű panaszost, miután az I. rendű panaszossal szemben intézkedő rendőrtől egy másik rendőr megkérdezi, hogy most lett kiengedve (az I. rendű panaszos), mire az előbbi rendőr úgy reagál, hogy „azt írunk rá, amit akarunk” és most kíserte ki a rendőrnő a gyógyszeréhez, de ahogy akarja, el is engedhetik. Végül abban maradnak, hogy az I. rendű panaszost szabadon bocsájtják, amelynek időpontjaként 16 óra 35 percet rögzítik.

A rendőrségi iratok alapján az I. rendű panaszos előállítása 55 percet vett igénybe, míg a video- és a hangfelvétel alapján arra lehet következtetni, hogy az I. rendű panaszos személyi szabadságát továbbkorlátozták, mintegy 10-15 perccel. Ugyanakkor mivel a hangfelvételből megállapítható, hogy ténylegesen intézkedtek az I. rendű panaszos ügyében, ugyanis a rendőrök elvégezték a szükséges dokumentációkat, a Testület nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak az I. rendű panaszos előállításának időtartamát, így az megfelelt az arányosság követelményének.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy nem sérült az I. rendű panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

A Testület az előállítás időtartamának nem megfelelő rögzítését, a rendőrség dokumentálásával kapcsolatos kifogások vizsgálatakor, külön pontban vizsgálta.

3) A Testület értékelte a rendőri hangnemet és bánásmódot.

Az I. rendű panaszos előadta, hogy az autónak támaszkodva elkezdte bediktálni az adatait, elővette az elektromos cigarettáját és beleszívott egyet. Ekkor az egyik, még az intézkedésben részt nem vevő járőr elkezdett az I. rendű panaszossal kiabálni, hogy azonnal tegye el az

elektromos cigarettáját. Majd négy rendőr ordított vele, végül a karjánál megfogva berángatták a kapitányságra, és közölték vele, hogy előállítják, mert „megtagadta a rendőri intézkedést”.

A rendőrségi kamerafelvételből az alábbiak tudhatók. Az intézkedés közben a felvételnek háttal álló I. rendű panaszos a motorháztetőre ül és el kezd cigarettázni és az intézkedés közben telefonálni kezd. Az egyik rendőr egy alkalommal odanyúl az I. rendű panaszos kezéhez, de a felvétel alapján arra lehet következtetni, hogy az I. rendű panaszostól nem veszik el a telefonját, hanem azt ő zsebre teszi. 14 óra 51 perckor az I. rendű panaszos lezárja az autóját és három rendőr – testi kényszer alkalmazása nélkül – elkíséri őt feltehetően a kapitányság épületébe.

A hangfelvétel az I. rendű panaszos elmondja, hogy a helyszíni intézkedést foganatosító rendőr hangnemét kifogásolja, amellyel kapcsolatban a rendőrnő megjegyzi, hogy ő csak addig kedves, amíg vele is azok.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 2. §-ára, amely szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”. Szükségesnek tartja kiemelni a Testület továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A videofelvétel alapján megállapítható, hogy a rendőrök nem rángatták be az I. rendű panaszost a kapitányság épületében, valamint az I. rendű panaszos hosszabb ideig tartotta magánál a cigarettáját és a rendőrök felvételen látható testtartása és testbeszéde nem támasztja alá azon panaszosi állítást, hogy vele a rendőrök ordibáltak, illetve a cigarettázás megkezdésekor rákiabáltak, hogy azonnal tegye el. Másfelől a Testület megjegyzi, hogy a cigaretta (akár az elektronikus cigaretta) használata az alkoholszonda alkalmazása szempontjából a közlekedésrendészeti intézkedést zavaró tényező.

Mindezek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a helyszíni intézkedés során tanúsított rendőri hangnem és bánásmód megfelelt a jogszabályi követelményeknek, nem sértve ezzel az I. rendű panaszos emberi méltósághoz való jogát.

Ugyanakkor a Testület aggályosnak tartja a hangfelvételen a rendőrnőtől elhangzó azon kijelentést, hogy a helyszíni intézkedést lefolytató kollégája csak addig kedves, amíg vele is azok.

A Testület továbbá aggályosnak tartja azt is, hogy a hangfelvétel elején az egyik férfi rendőr emelt hangon megkérdezi, hogy „ki kötegszik”, majd a háttérben az egyik rendőr továbbra is feldúlt. Továbbá az I. rendű panaszost meghallgató, illetve az írásos tevékenységet végző férfi rendőr hangneme összességében kifogásolható, főképp egyes nem rendőrhöz méltó kijelentései

mutatják ezt: „oda csüccs le”; „le fogják írni, hogy idejött cirkuszolni”; „stimt” és „picsán rúgom”. Ugyanakkor ezeket az I. rendű panaszos kifejezetten nem kifogásolta, ezért ezzel kapcsolatban a Testület nem állapított meg alapjogsérelmet.

4) A Testület a telefonhasználattal kapcsolatban az alábbiakat rögzíti.

A panaszbeadvány szerint, mikor az I. rendű panaszos látta, hogy az igazoltatása kezd átmenni „atrocitásba”, elővette telefonját, hogy segítséget kérjen. Ennek legfőbb oka a rendőri múlttal rendelkező édesapja, II. rendű panaszos értesítése volt, hogy megkérje arra, hogy hozza el az iratait, illetve gyógyszereit, mivel 2006 óta az I. rendű panaszos kevert szorongásos depressziós zavarban szenved, a stresszt tűrő képessége így igen alacsony és stresszhelyzetben pánikrohamok szoktak rátörni főképp, ha elkezdnek vele kiabálni, akkor fenyegetve érzi magát. Az I. rendű panaszos azt is hozzátette, hogy a helyszínen el akarták venni telefonját.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében „ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell”.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. (Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja alapján a fogvatartott az, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).)

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot a két rendelkezés összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés zavartalan lefolytatását vagy célját veszélyezteti, például ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetőleg használatának korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon elvételének, illetőleg használata korlátozásának nincsen jogalapja (kivéve az előállító helyiségben való elhelyezés során, amikor a mobiltelefont el kell venni, mint olyan tárgyat, amelyet az előállított nem tarthat magánál). Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt (aki természetesen ügyvéd is lehet) az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog fő szabály szerint az érintettet illeti meg, és csak az értesítés csak akkor rendőri feladat, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési jogával éljen.

A videofelvételen látható, hogy az I. rendű panaszos telefonál a helyszíni intézkedés során, és az egyik rendőr egy alkalommal valóban odanyúl a kezéhez, de a felvétel alapján arra lehet következtetni, hogy az I. rendű panaszostól nem veszik el a telefonját, hanem azt ő zsebre teszi.

A rendelkezésre álló adatok alapján tudható, hogy az I. rendű panaszosnak végig birtokában volt a telefonja, amellyel az intézkedés során hangfelvételt is készített, és amelynek segítségével

édesapját értesítette, aki nem sokkal később, a rendőrségi iratok szerint 15 óra 55 perckor jelent meg a kapitányság épületében megjelent.

A fentiek alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, az I. rendű panaszos telefon értesítette édesapját, ezért a Testület nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a telefonhasználat kapcsán. Mivel a közlekedésrendészeti intézkedés zavartalan lefolytatását zavarhatta az, hogy közben az I. rendű panaszos telefonál, a Testület nem tartja aggályosnak azt sem, hogy esetleg megkísérelte az egyik rendőr annak elvételét, nem állapított meg ezzel kapcsolatban sem alapjogsérelmet.

5) Az I. rendű panaszos elmondása szerint az általa aláírt jegyzőkönyv nem volt kitöltve, hanem azt az aláírás után töltötték ki a rendőrök. Ezt a I. rendű panaszos onnan tudja, hogy amikor bevitték a kapitányságra még volt annyi ereje, hogy a mobiltelefonján a hangrögzítést elindítsa, így a rendőrök minden szava tökéletesen hallhatóan rögzítve lett, így az is, amikor azt beszél meg, hogy más írnak a jegyzőkönyve, mint ami történt.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt az Rtv. fent idézett 2. § (1) bekezdésére, továbbá az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében „akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint *a)* panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy *b)* kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően *ba)* az országos rendőrfőkapitány, *bb)* a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy *bc)* a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

Az Rtv. 33. § (4) rendelkezése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Ezzel kapcsolatban a Testület a hangfelvétel alábbi részeire hívja fel a figyelmet.

A rendőrök közlik az I. rendű panaszossal, hogy ha aláírja a közigazgatási bírsággal kapcsolatos papírt, azzal beismeri a szabályszegés elkövetését és nem tesznek ellene feljelentést, és ezzel az előállításnak is vége. A rendőr hozzáteszi, hogy amennyiben az előállításról szóló igazoláson azt jelöli be az I. rendű panaszos, hogy sérülése keletkezett, akkor nem tudják elengedni, mert akkor mentőt kell hívni, amelynek kiérkezése órák. Az I. rendű panaszos jelzi, hogy be kell vennie a nyugtatóját, a rendőrnő erre azt mondja, hogy mindjárt kikísérik, illetve mindjárt mehet is, és akkor beveheti. Az I. rendű panaszos azt is jelzi, hogy teljesen ki van száradva a szája. A rendőrök eközben arra jutnak, hogy rosszul lett kitöltve az igazolás, mert az I. rendű panaszoson nincs fizikális sérülés, de ettől még az I. rendű panaszos később panasszal élhet.

A rendőrnő behozza az igazolást, hogy az I. rendű panaszos írja alá, és ő majd kitölti, amellyel kapcsolatban a rendőr megjegyzi, hogy sérülése akkor nem keletkezett és „nem ez ellen él panasszal, stímt, az egy másik”. Az I. rendű panaszos (14 perc 30 másodperc körül) ismét jelezni, hogy bevennie a gyógyszereit, és rosszul van, mire a rendőrök közlik, hogy mindjárt kikísérik – és majd utána visszajönnek –, csak írja alá a dokumentumokat. Az aláírást követően a rendőrnő kikíséri az I. rendű panaszost.

Felvétel tovább folytatódik az I. rendű panaszos távoztával. Az I. rendű panaszossal szemben intézkedő rendőrtől egy másik rendőr megkérdezi, hogy most lett kiengedve (az I. rendű panaszos), mire az előbbi rendőr úgy reagál, hogy „azt írunk rá, amit akarunk” és most kísérté ki a rendőrnő a gyógyszeréhez, de ahogy akarja, el is engedhetik. Végül abban maradnak, hogy az I. rendű panaszost szabadon bocsájtják, amelynek időpontjaként 16 óra 35 percet rögzítik. Időközben a rendőrnő visszaérkezik az I. rendű panaszossal és a rendőrök folytatják az I. rendű

panaszos adatainak felvételét és az írásos tevékenységet, amelynek vége felé a rendőrnő megkérdezi a kollégáját, hogy „akkor most engedték el”, amelyre a férfi rendőr úgy reagál, hogy 16 óra 35 percet mondott – valószínűleg – a felettese. A rendőr elmondja az I. rendű panaszosnak, hogy akkor az igazolást úgy állítja ki, hogy sérülés és panasz nem keletkezett, ezzel kapcsolatban az I. rendű panaszos megjegyzi, hogy ő nem „panaszmentes”, amelyre a rendőr úgy reagál, hogy „nem arra mondom, elmondtam már, érti”. Az I. rendű panaszos végül közli, hogy „értem”, mire a rendőr hozzáteszi, hogy „nem rosszat akarok”.

A hangfelvétel alapján megállapítható, hogy az I. rendű panaszos gyógyszerének bevitelét a dokumentumok aláírásától teszik függővé az intézkedő rendőrök, az igazolást is az I. rendű panaszos aláírását követően töltik ki, amelyen a szabadon bocsátás időpontját sem a valóságnak megfelelően rögzítik és nem „engedik”, hogy panaszát feltüntesse. Továbbá nyomás alá helyezik azzal, hogy ha az igazoláson sérülést panaszol, akkor nem tudják elengedni, mert akkor mentőt kell hívni, amelynek kérészése több órát vesz igénybe.

Mindezek alapján a Testület megítélése szerint felmerül a rendőrök büntetőjogi felelőssége, amely kérdésben a Testület hatáskör hiányában nem foglalhat állást, ugyanakkor ez nem zárja ki azt, hogy a fentiekkel kapcsolatban alapjogsérelmet állapítson meg, ezért úgy ítélte meg, hogy sérült az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

6) Mivel a panaszbeadvány szerint a rendőrök nem engedték meg az I. rendű panaszosnak, hogy gyógyszereit bevegye, a Testület vizsgálta, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt az 2. § (1) bekezdésére, amely szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 18. §(2)-bekezdése szerint „a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni”. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján „a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja”.

Az I. rendű panaszos előadta, hogy rosszul érezte egyre erősebb lett a kapitányságon való tartózkodás alatt és kérte a rendőröket, hogy a II. rendű panaszos hozza be a gyógyszerét, aki ekkor már megérkezett. Azonban a rendőrök a gyógyszer beszedését a rendőrség épületében való tartózkodás teljes időszaka alatt megtagadták az I. rendű panaszosától, hiába kopogott be a II. rendű panaszos az ablakon nem egyszer a gyógyszerrel, melynek beszedése egyébként is időszerű volt, nemcsak a rosszul érzés miatt. A rendőrök közölték vele, hogy nem engedik be, mert semmi keresni valója nincs ott, és egyébként is mindjárt kiengedik a fiát, a I. rendű panaszos. A II. rendű panaszos szemtanúja volt annak, ahogy fia összeesik, amit valószínűleg a belső kamerarendszer rögzített, azonban a rendőrök nem tettek semmit, hiába mondta, hogy fontos gyógyszert hozta, amit az I. rendű panaszosnak időben kell naponta beszélnie. Ezt követően az I. rendű panaszos bevitték egy helységbe, ahol elkezdtek megírni a jegyzőkönyvet, de ekkor már annyira rosszul volt, többek között az édesapjával történtek miatt is, hogy nem tudott koncentrálni, és azt sem tudta mi történik, ezért kérte a rendőröket, hogy hagyja be a gyógyszerét, illetve hívjanak orvost, mert nem csak, hogy rosszul érzi magát, hanem már

jelentkeznek a gyógyszer levonási tünetek is rajta. Azonban a rendőrök ezt is megtagadták tőle, annak ellenére, hogy már megígérték, hogy ha a I. rendű panaszos aláírja a hamis tényeket állító jegyzőkönyvet, beveheti a gyógyszert és hívnak orvost is. Azonban orvost nem hívtak, hanem az I. rendű panaszost bilincsben akarták kikísérni a gépjárműhez, hogy bevehesse a gyógyszert, amely azonban a panaszos édesapjánál volt. Sőt azt is hozzátették, hogy az I. rendű panaszos összeesését, ájulását csak megjátszotta, szimulálta.

K. r. őrmester 2018. július 5-i jelentésében leírta, hogy miután az I. rendű panaszost a kapitányság épülete előtt parkoló gépkocsijához kísérte, hogy gyógyszert bevegye, aki beült a gépjármű vezető oldali bal ülésére és elővett egy doboz 0,5 mg-os Frontin, amelyből bevett egyet. Ezután visszakísérte a rendőr a I. rendű panaszost a rendőrség épületébe, ahol kollégájával közölte az I. rendű panaszos, hogy gyógyszert bevette, és orvosi ellátást nem kér. Az intézkedés továbbfolytatódott a közigazgatási bírság nyomtatvány kitöltésével, amelyet az I. rendű panaszos saját kezűleg írt alá. Ezt követően az I. rendű panaszossal közölték, hogy érkezik a mentő, de ő közölte, hogy azt nem várja meg, orvosi ellátást nem kér.

K. I. r. főörzsászlós 2018. július 5-én kelt jelentése szerint az I. rendű panaszost ellenőrizték a körözési nyilvántartásban, ajd jelezte, hogy nem érzi jól magát, félig ülő helyzetben oldalra dőlt, kezével támaszkodva a szék mellett. Ekkor K. I. r. főörzsőrmester közölte, hogy részére azonnal mentőt hív. A mentő értesítéséről V. r. főörzsászlós szolgálatirányító parancsnok gondoskodott.

A Rendőrkapitányság vezető 2018. augusztus 2-án kelt levelében az alábbiak olvashatók. Az I. rendű panaszos az intézkedés megkezdését követően közölte, hogy pánikbeteg, de a rendőrök kérdésére úgy nyilatkozott, hogy nem kér orvosi ellátást, csak gyógyszereit kívánja bevenni. Ezt követően közölte, hogy mégsem érzi jól magát, ezért a rendőrök részére mentőt hívtak. A közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztató kitöltése közben, még annak aláírása előtt vette be az I. rendű panaszos a gépjárműben elhelyezett gyógyszereit, ahova az intézkedő rendőr kísérte ki.

A hangfelvétel 2. percénél jelzi a I. rendű panaszos, hogy rosszul van és bevennie a gyógyszereit. Majd később kifogásolja, hogy a nem vehette be gyógyszereit, pedig jelezte, hogy pánik beteg. Ezzel kapcsolatban a rendőr megjegyzi, hogy előbb is szimulált, mert „egyből felállt”, majd a rendőrnő hozzát teszi, hogy „az kamu volt, mert aki elájul az ott van legalább 3-4 percig”. Az I. rendű panaszos nem sokkal később megint jelzi, hogy pánikbeteg és az autóban lévő gyógyszereire szükséges van, ott az erről szóló orvosi igazolás is megtalálható. A rendőr közli, hogy mindjárt jön az orvos, akinek be tud számolni panaszairól. Továbbá azt is tudhatjuk, hogy az I. rendű panaszos gyógyszerének bevitelét a dokumentumok aláírásától teszik függővé a rendőrök, és figyelmeztetik őt, hogy amennyiben az előállításról szóló igazoláson azt jelöli be az I. rendű panaszos, hogy sérülése keletkezett, akkor nem tudják elengedni, mert akkor mentőt kell hívni, amelynek kiérkezése órák.

Az I. rendű panaszos pszichés problémáira szedett gyógyszerek, nem tekinthető életmentőnek, ugyanakkor azok beszedésének elmulasztása a Testület megítélése szerint előidézhet rosszullétet. Megállapítható volt, hogy az I. rendű panaszos gépkocsijában fellelhető volt a szükséges gyógyszer, illetve a helyszínre érkező II. rendű panaszostól is feltételezhetően átvehető volt az, **így mivel kétsélem nélkül, közvetlenül a rosszullét jelzését követően nem biztosították a rendőrök annak bevitelét, ráadásul azt a szükséges dokumentumok aláírásától tették függővé (felvetve ezzel a rendőrök büntetőjogi felelősségét), a Testület megállapította az I. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelmét.**

A Testület továbbá úgy ítélte meg, hogy a rendőröknek orvosi vizsgálat biztosításáról is gondoskodniuk kellett, tekintettel arra, hogy az I. rendű panaszos többször jelezte rosszullétét és a szimulálás lehetőségét is csak így tudták volna kizárni. A hangfelvétel azon része, mikor a rendőr közli, hogy amennyiben az I. rendű panaszos az igazoláson úgy nyilatkozik, hogy sérülése keletkezett, akkor nem tudják elengedni, mert mentőt kell hívni, a panaszosi előadását erősíti, hogy a rendőrök nem hívtak orvost. Emellett a hangfelvételen a rendőrségi jelentésekkel ellentétben az nem hallható, hogy az I. rendű panaszos visszautasítja az orvosi ellátást. Ugyanakkor a rendőr ezt megelőzően egyszer azt is közli, hogy mindjárt jön az orvos, amely a rendőrség nyilatkozatát támasztja alá, hogy V. r. főörzszászlós gondoskodott mentő kiérkezéséről. **Így a Testület az ellentmondó bizonyítékokra tekintettel nem tudott kétséget kizáróan abban állást foglalni, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének azzal, hogy mentőt hívott, ezért ebben a vonatkozásban az I. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

7) A I. rendű panaszos 2018. november 20-án előterjesztett elektronikus leveléhez csatolt egy 2018. november 15-én kelt pszichoterápiás osztálynak címzett beutalót, a rendőri zaklatások következményének bizonyítékaként.

A Testület ugyancsak a rendelkezésére álló szűkös bizonyítási eszközökre tekintettel nem tudta kizárni, illetve alátámasztani, hogy romlott-e az I. rendű panaszos pszichés állapota, így arra a megállapításra jutott, hogy az egészségeshez fűződő jog sérelme nem megállapítható.

B)

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a II. rendű panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltóságához, illetve az abból levezetett testi integritáshoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a XX. cikkben foglalt egészséghez fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a II. rendű panaszos vonatkozásában azt vizsgálta, hogy jogszerűen került-e sor bilincs alkalmazására vele szemben, illetve történt-e jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, amely a panaszolt sérüléseket eredményezték.

A panaszbeadvány szerint, amikor az I. rendű panaszos már nagyon rosszul volt, édesapja megkísérelt bemenni, illetve kiabált a rendőröknek, hogy hívjanak mentőt, mert a fia rosszul van. Ekkor az ajtóban álló biztonsági őr kinyitotta az ajtót és azt mondta a II. rendű panaszosnak, hogy hagyja abba, ne kiabáljon, de ő közölte, hogy gyereke rosszul van, mert nem vette be az időhöz kötött, pszichiátriai gyógyszerét. Majd az I. rendű panaszossal szemben intézkedő rendőr odament a bejárati ajtóhoz, ahol a II. rendű panaszos kopogott, és felrántva a bejárati ajtót, amit csak belülről lehet kinyitni, nekiesett a II. rendű panaszosnak azzal a felkiáltással, hogy nekem mertél jönni. Majd brutális módon a nyakánál megfogva felpasszírozta az ügyeletes ablaknál lévő falra, hogy a lábai a levegőben lógtak. A rendőri kiabálásra, még kijött négy rendőr, akik rávetették magukat a II. rendű panaszosra, aki veseátültetésen esett át, illetve csipőprotézissel rendelkező és infarktust már elszenvedő rokkant nyugdíjas 2008 óta. Ezeket a II. rendű panaszos a rendőri „atrocitás” alatt kiabálva jelzett, amelyet az öt rendőr teljesen figyelmen kívül hagyott. Végül a rendőrök kirúgták a II. rendű panaszos papucsban lévő lábát a bakancsukkal, és ettől ő a hasra vágódott fejét végig súrolva a koszos, és fertőzés veszélyes lábtörlőn. A I. rendű panaszos elmondása szerint édesapja testét úgy vágta a műtött hasára, ahol a beültetett, donor vese van, hogy attól félt, hogy belehal a sérüléseibe. A II. rendű panaszos ekkor már sírva, ordibálva üvöltözte, hogy műtött, transzplantált beteg és kérte, hogy ne hátra helyzetbe bilincseljék meg,

mert bal kezén fisztula van kialakítva dialízis miatt. A rendőröket azonban ezt sem érdekelte, erről sem győződtek meg, pedig ez a balcsuklón lévő műtéti elváltozás szemmel látható. Ezzel a II. rendű panaszost újabb életveszélyes helyzetbe hozva, akire öt rendőr súlya nehezült.

A II. rendű panaszos csoportosan elkövetett bántalmazás büntette miatt indított eljárás során foganatosított kihallgatása során előadta, a rendőr az ajtót feltépte” és az arcába kezdett üvöltözni, „kurva isten bassza meg, nem megmondtuk, hogy fogja be a pofáját”. Abban a pillanatban, mikor a rendőr ezt mondta, a II. rendű panaszos kinyújtotta a jobb kezét a válla felett, hogy megmutassa, hogy most esett össze a fia. Azonban ez tény nem érdekelte a rendőrt, hanem elüvöltötte magát, hogy „mi az, nekem jöttél”, majd megragadta a II. rendű panaszos nyakát, és elemelte a földtől körülbelül 2,5 méterre lévő ügyeleti helyiség falára „felpasszírozva”, amelynek neki nyomta a II. rendű panaszost és a továbbra is üvöltözött. Mikor a II. rendű panaszos a földre került, mind a négy rendőr „rámászott”, és elkezdték a kezét hátra feszíteni, noha ő semmilyen ellenállást nem tanúsított, majd végül az egyik rendőrnő hátra helyzetben bilincselte meg.

K. S. r. főtörzssászlós intézkedés napján kelt jelentésében az alábbiakról számolt be.

Mivel az I. rendű panaszossal való kommunikációt a II. rendű panaszos kiabálása akadályozta, K. S. r. főtörzssászlós kiment beszélni vele a vaskeretes üvegezett ajtón kívülre. A rendőr közölte a II. rendű panaszossal, hogy fiával szemben intézkednek és nem vele szemben, ezért kéri, ne avatkozzon az intézkedésbe és ne zavarja azt, illetve amennyiben bejelenti valója van, azt vele közölje. Ekkor az I. rendű panaszos úgy csinált, mint aki rosszul lett és le fordult a székről. Mivel K. S. r. főtörzssászlós ekkor a zsiliprendszer bejárati ajtajában állt háttal az eseményeknek, megfordult. Majd a II. rendű panaszos is odanézett és elkezdett kiabálni. Ekkor a II. rendű panaszos körülbelül 1 méterre állt K. S. r. főtörzssászlóstól, majd odalépett hozzá és két kézzel megragadta a szolgálati láthatósági átvevője két váll alatti részét és meg akarta lökni hátrafelé, de a rendőrt egyensúlyából nem tudta kibillenteni, mert háta mögött volt a vasajtó keretrésze. Ekkor K. S. r. főtörzssászlós a támadást elhárította és két keze között benyúlt és két kézzel megfogta a vállát és nyaka mellett, illetve a két könyökével feltolta az alkarját. Miután a rendőr biztos fogást alkalmazott a II. rendű panaszossal szemben a körülbelül 1,5 méterre lévő oldalfalnak nyomta és odanyomva tartotta. Ekkor ugrott oda K. r. törzsőrmester, aki a bal kezét fogta meg a II. rendű panaszosnak, K. r. őrmester pedig a jobb kezét, illetve Cs. r. törzsőrmester a bal válla részét fogta meg és ezt követően a rendőrök az előtérben elhelyezett szőnyegen hasra fektették. K. r. őrmester ekkor elővette a szolgálati bilincset és ráhelyezte a II. rendű panaszos jobb kezére, majd K. r. törzsőrmester segítségével a bal kezét is hátrafeszítette K. S. r. főtörzssászlós, és végül a rendőrök ráhelyezték a bilincset. Ez alatt Cs. r. törzsőrmester a földre leszorítva tartotta a II. rendű panaszost.

K. S. r. főtörzssászlós megjegyezte, hogy amíg a falnál tartotta a II. rendű panaszost, addig a kezeivel hadonászott, de mivel a rendőr könyökével eltartotta a karjait, azt csak oldalirányba tudta fel-le mozgatni.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a II. rendű panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert és az Rtv. 48. § b), c) és d) pontja alapján és bilincset alkalmaztak 16 óra 2 perctől 17 óra 25 percig, a mentők kiérkezéséig. A kezek hátra helyzetben bilincselés módjának megválasztása megfelelt a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) és (6) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, mivel az erőszakos magatartást tanúsító elkövető részéről alapos okkal tartottak egy következő támadásról, aktív ellenszegülésétől. A II. rendű panaszos az intézkedésnek ellenszegülő, önkívületi magatartást tanúsított, akire először szembe fogtak rá a rendőrök, majd óvatosan fektették le az előtérben lévő gumiszőnyegre, hasra helyzetben és bilincseltek meg a kezeit hátra helyzetben. A II. rendű panaszos fejét a gumiszőnyegen folyamatosan jobbra-balra mozgatta, és emiatt homlokán vérző hámsérülés keletkezett, mivel a

gumirojtok kikezdték a homlokán lévő bőrt. Ezt követően a rendőrök felültették a panaszost és a homlokán keletkezett sérülés miatt mentőt hívtak hozzá.

a) Az Rtv. 19. § (1)-(2) bekezdése értelmében a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A bilincs alkalmazásának szabályait az Rtv. 48. § rendezi. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére. A

Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése szerint „bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő. A (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.

A rendőrségi iratokban feltárható körülmények – II. rendű panaszos a tőle körülbelül 1 méterre álló K. S. r. főtörzszászlóshoz lépett és két kézzel megragadta a rendőr szolgálati láthatósági átvevője két váll alatti részét és meg akarta lökni hátrafelé – valóban felvetették a II. rendű panaszos támadásának kellően konkrét veszélyét, amely a Testület megítélése szerint a bilincselést megalapozta volna. Ugyanakkor a panaszbeadvány szerint a II. rendű panaszos támadó magatartást nem tanúsított, illetve a II. rendű panaszos elmondása szerint ő csak kinyújtotta jobb kezét a rendőr válla felett, hogy jelezze fia rosszullétét. A Testület csupán a rendelkezésre bocsátott ellentmondó előadásokra támaszkodva nem tudott abban állást foglalni, hogy az Rtv. 48. § b) pontja alapján jogszerűen került-e sor a panaszos testi kényszer útján végrehajtott bilincselésére. **Ezért a Testület a bilincseléssel kapcsolatban úgy ítélte meg, hogy a panaszos emberi méltóságához, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme nem megállapítható.**

Ugyanakkor a Testület kétségesnek tartja, hogy a 69 éves és a rendelkezésre bocsátott egészségügyi iratokból megállapíthatóan rossz egészségügyi állapotban lévő II. rendű panaszos megbilincselésének végrehajtásához szükséges volt-e négy rendőr részvétele, illetve az általuk alkalmazott földre vitel a kapitányság épületében, akkor is, amennyiben a rendőrségi iratoknak megfelelően – valamilyen szintű – ellenszegülő magatartást tanúsított. Mindezekre való tekintettel a Testület megállapította, hogy a bilincselés módja nem felelt meg az arányosság követelményének, ezért megállapította a II. rendű panaszos emberi méltóságához, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való jogának sérelmét.

b) Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: S. kontra Franciaország, R. kontra A. és T. kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A II. rendű panaszos vizsgálatáról 2018. június 22-én készült ambuláns lap a koponya zúzódását, valamint a has és medence egyéb felületen sérüléseit rögzíti. A hasi ultrahang ugyanakkor rögzíti, hogy a jobb csípőlapát magasságában beültetett vese keringése megtartott és szabad hasi folyadék nem ábrázolódik. A státusz alatt leírták, hogy a homlok jobb oldalán, a hajas fejbőr közelében körülbelül 2x3 cm-es területen felületen horzsolás látható. Az ambuláns lapon sebkezelést jelölnek meg terápiaként és véleményként alatt rögzítették, hogy „akut traumatológiai teendőt nem igényel. Otthonában javasolt pihenés, fájdalomcsillapítás szükségesség szerint, valamint bő folyadékfogyasztás”.

2018. június 23-én készített orvosi látélet és vélemény a II. rendű panaszossal kapcsolatban az alábbi releváns információkat tünteti fel: „Lengőbordák feletti területen kifejezetten nyomás érzékeny. (...) Nyomásérzékenység a jobb alsó quadaransban és a supraumbilicalis régióban. (...) Homlok jobb oldalán hajás fejbőr közelében körülbelül 2x3 cm-es területen felületes horzsolás. Az arc jobb oldalán az oszygomaticum felett laterálisan 3x2,5 cm-es livid haematoma, bal hallux teljes hosszában és a III. MTP ízületre terjedően livid, zúzódásos sérülés. Bal térdízület felett felületes horzsolásos sérülés. Mko. csuklón körkörös felületes horzsolásos sérülés”. Megállapítást nyert a koponya zúzódása, a has és medence zúzódása, a bal láb I. ujj zúzódása és a bal térd zúzódása, amely gyógytartama szövödménymentes gyógyulás esetén 8 napon belüli.

A II. rendű panaszos 2018. szeptember 9-én megküldött elektronikus levelében beszámolt arról, hogy a kifogásolt intézkedés során, a hátrabilincseléskor bal válla megroppant, amellyel kapcsolatos radiológiai vizsgálatot a nyári szabadságolásokra és az előjegyzésekre tekintettel 2018. szeptember 4-én rendeltek. Az is megjegyezte, hogy az intézkedés napján az ügyeletes orvos „tiltakozása ellenére” a fejről készített CT felvételt. A II. rendű panaszos bal vállának radiológiai vizsgálata (MR) 2018. szeptember 14-én történt meg, amely tuberculum törést, ízfelszíni beroppanást és nagyfokú csontvelőzúzódást és törésvonalat mutatott ki.

A Testület több állásfoglalásában kifejtette, hogy a bilincs alkalmazásának vannak velejáró, a csukló környékén megjelenő felületi sérülései, amely nem mutat túl a jogszabályi felhatalmazáson. Mivel a Testület a bilincselés jogalapja tekintetében az alapjogsérelem kérdésében nem tudott megnyugtató döntést hozni, a II. rendű panaszos csukló környéki felületi sérülései vonatkozásában **a II. rendű panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható. Mivel azonban a Testület a bilincselés módját aránytalannak minősítette, az intézkedés napján és az azt követő napon kelt orvosi leletben rögzített egyéb sérülések miatt a Testület megállapította a II. rendű panaszos testi épséghez fűződő alapjogának sérelmét a jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában. Ugyanakkor a Testület a II. rendű panaszos bal vállával kapcsolatos sérülés tekintetében nem állapított meg alapjogsérelmet, tekintettel arra, hogy az azt igazoló radiológiai vizsgálatra az intézkedés napját követően mintegy két és fél hónap elteltével került sor.**

2) A Testület vizsgálta a II. rendű panaszos előállításának jogszerűségét.

a) A rendőrségi iratok szerint a II. rendű panaszos elfogására és előállítására az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján került sor, mivel megtámadta a vele szemben jogszerűen intézkedő rendőrt, és ezért vele szemben a Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személy elleni erőszak büntetnének elkövetése miatt feljelentést tettek.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontja szerint „aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A tettenérés esetét az Rtv. idézett szakasza az elfogás és előállítás eltérést nem engedő, kogens indokai között szabályozza, tehát a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a rendőr további intézkedés megtétele céljából köteles elfogni és az illetékes hatóság elé állítani.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést követi. Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból az derül ki, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

A Testület ugyanakkor felhívja a figyelmet a *Kúria 13/2013. számú büntető elvi határozatára*, amely szerint *a tettenérés kapcsán a jogszabály olyan feltételt nem fogalmaz meg, hogy az elfogásnak anélkül kell megtörténnie, hogy az elkövetőt szem elől tévesztették volna [Btk. 170. §, 175. §, Be. 127. § (3) bek.]*. A határozat rögzítette, hogy „a tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a „forró nyom”, az idővesztés nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége”.

A Testület megítélése szerint jelen esetben a folyamatosság követelménye teljesült K. S. r. főtörzsszázlós vonatkozásában, ugyanis a rendőrségi iratok szerint ő volt a bántalmazás sértettje, és aki a cselekmény „elszenvedését” követően részt vett a II. rendű panaszos elfogásában. Ráadásul a rendőrségi iratok szerint elkövetett bűncselekményre a Rendőrkapitányság épületében került sor rendőrök fizikai közelségében, akik közül többen, annak észlelését követően részt vettek a II. rendű panaszos elfogásában.

A Testület a következőkben azt vizsgálta, felmerül-e a II. rendű panaszossal szemben hivatalos személy elleni erőszak minimális gyanúja.

Ahogy a Testület a bilincselés vizsgálatokor sem tudott állást foglalni abban, hogy a II. rendű panaszos tanúsított-e támadó magatartást, ezzel felvetve a fenti bűncselekmény gyanúját, ezért nem volt megállapítható, hogy jogszerűen került-e sor **a II. rendű panaszos előállítására. Ezzel kapcsolatban így a személyes szabadsághoz való jog sérelme nem volt megállapítható.**

b) Mivel a Testület az előállítás jogalapja kérdésben nem tudott döntést hozni, nem vizsgálta, hogy az előállítás időtartama megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének.

c) A panaszból az is kiderül, hogy a II. rendű panaszost a rendőrök bevitték az előállítóba, ezzel továbbfolytatva a megaláztatását, ahol elvették személyes tárgyait és iratait.

Szolgálati Szabályzat 31. § (5)-(6) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: „Az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és - amennyiben sorszámmal rendelkezik - sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyakat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre. A

letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrség, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát - jegyzőkönyv felvételét követő - parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani”.

A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 56/2014. (XII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 13. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „befogadáskor a fogvatartottnál lévő tárgyakról jegyzőkönyvet kell készíteni. A letétként kezelt pénzt egy összegben, a külföldi fizetőeszközöket címletenként és sorszám szerint, a többi - letétként kezelt - tárgyat megnevezésük, számuk és jellegzetességük feltüntetésével kell jegyzőkönyvbe foglalni. Külön kell felsorolni azokat a tárgyakat, amelyeket a fogvatartott magánál kíván tartani. A fogvatartott személyazonosításra alkalmas okmányát a befogadáskor el kell venni, és azt a fogvatartás során letétként kell kezelni”.

Az Rtv. 97. (1) bekezdés h) pontja szerint fogvatartott az, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).

A fentiek alapján az elfogott és előállított személy fogvatartottnak minősül, akitől az előállító helyiségben történő elhelyezéskor a személyazonosságra alkalmas okmányait és személyes tárgyait letétbe kell venni. **Ugyanakkor mivel a Testület nem tudta megállapítani, hogy jogszerűen került-e sor az II. rendű panaszos előállítására, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható annak kapcsán, hogy elvették a II. rendű panaszos személyes tárgyait és iratait az előállító helyiségben történő elhelyezést megelőzően.**

3) A panaszbeadvány szerint a II. rendű panaszos az előállító mellék helyiségben a WC papírokkal törölte ki nadrágjából az ürüléket, majd a nadrágjába helyezett WC papírt, hogy ne legyen büdös. Majd 20 perc múlva jöttek szólni, hogy vigyék ki, mert megérkezett a mentő, amelyet az I. rendű panaszos hívott ki.

A hatodik felvételen, amely 16 óra 23 perc körül kezdődik, a gépkocsi bejáratnál lévő helyiségbe be megy egy férfi rendőr, aki a padra egy szemet zsákot terít le, majd utána megjelenik egy előre helyzetben megbilincselte közepkorúnak tűnő férfi, aki háttal fordul a rendőrnek, aki ruházatát vizsgálja meg. Ezt követően a helyiség bejáratában egy másik rendőr leveszi róla a bilincset és elkísérik onnan.

A Testület ismételten hivatkozik az Rtv. 2. §-ára, amely szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

A panasz fenti része kapcsán az intézkedő rendőrök nem nyilatkoztak, azonban a Testület megítélése szerint a rendőrök a panaszban leírtak alapján a tőlük elvárható segítségnyújtást megadták azzal, hogy a II. rendű panaszost bekísérték a mellék helyiségbe, hogy ott rendbe hozza ruházatát, ezért ezzel kapcsolatban megállapította, hogy nem sérült a II. rendű panaszos emberi méltósághoz való joga.

4) A Testület értékelte, hogy a rendőrség teljesítette-e segítségnyújtási kötelezettségét a II. rendű panaszos vonatkozásában is.

A panaszbeadványban az olvasható, hogy a II. rendű panaszos jelezte a rendőröknek a bilincselés közben, hogy veseátültetésen és csípőprotézis behelyezésén esett át, illetve infarktust már elszenvedő rokkant nyugdíjas, azonban őt annyira lezorították, rajta öten fekvve, és nyomva a beültetett veséjét és a műtéti sebet, hogy azt ordította, hogy meghalok, majd kinyomták belőle a bélsarat és a vizeletet. Ekkor az I. rendű panaszos kérte, hogy édesapjához hívjanak mentőt, amelyre a rendőrök és a biztonsági őr azt mondták, hogy ők már telefonáltak, és mindjárt ide fog érkezni Budapestről. Amikor az I. rendű panaszost végre kiengedték, látta, hogy az édesapja, vérző fejjel, a saját piszkában ül. Ekkor pár az I. rendű panaszos édesanyja is a helyszínen tartózkodott, és sírva könyörgött a rendőreg külső bejáratánál az utcán a rendőröknek, hogy férjének is ebben az időben kell bevennie a gyógyszereit, amelyet a veséjével kapcsolatban kapott, körülbelül 10 fajta, köztük kilökődést gátló szteroid gyógyszerek, amit ha nem veszi be, életveszélyes állapotba kerülhet. Végül az I. rendű panaszos hívására kikerülő 18 óra körül kikerülő mentősök tudták átadni a II. rendű panaszosnak gyógyszereit. Eddig a II. rendű panaszos semmiféle orvosi segítséget nem kapott, holott a rendőrök elmondása szerint ők értesítették a mentőszolgálatot. Végül a II. rendű panaszost sürgősségi intenzív osztályra szállították, ahol vizsgálatokat megkezdték és az óta orvosi vizsgálatokra jár. A láttelelet aznap este még a helyi orvosi ügyeleten elkészítették és a II. rendű panaszosnak pihenést, láb borogatását és fájdalomcsillapító szedését javasolták, továbbá a körzeti orvos felkeresését, aki tovább fogja küldeni egy vizsgálatokra. Június 25-én és 26-án megröntgenezték az II. rendű panaszos lábát és bal térdét. A II. rendű panaszost a transzplantációja miatt orvosi felügyeletet ellátó orvos sürgősséggel berendelte június 28. napra, miután a rendőri intézkedéstől számított 6. nap elteltével testi, lelki fáradtságra, és keletkezett sebei miatti fájdalomra panaszkodott, amely nem javult, hanem inkább romlott.

A rendőrségi iratok szerint II. rendű panaszos fejét megbilincselésekor, a gumiszőnyegen folyamatosan jobbra-balra mozgatta, és emiatt homlokán vérző hámsérülés keletkezett, mivel a gumirojtok kikezdték a homlokán lévő bőrt. Ezt követően a rendőrök felültették a II. rendű panaszost és a homlokán keletkezett sérülés miatt mentőt hívtak hozzá.

A Testület, ahogyan fentebb az I. rendű panaszos vonatkozásában kifejtette, az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott abban állást foglalni, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének és valóban mentőt hívott, ezért ebben a vonatkozásban az II. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelme sem volt megállapítható.

Az utolsó videofelvételen 16 óra 13 perckor egy idősebb nő jelenik meg, kezében cipős dobozzal, aki láthatóan nem tud bemenni a kapitányság bejáratán, majd az I. rendű panaszos is csatlakozik hozzá. Ők megkísérelnek bemenni, illetve a cipős dobozt átadni, de nem járnak sikerrel.

A panaszbeadvány szerint a I. rendű panaszos édesanyja a kapitányság épületéhez vitte a II. rendű panaszos gyógyszereit, akit nem engedtek be oda, illetve a gyógyszereket nem vették át. A panaszosi előadást a rendőrség épületénél készített kamerafelvétel alátámasztja. A Testület a rendőrségnek címzett adatkéréshez csatolva megküldte a panaszbeadványt, amelynek ismerete és a Testület arra vonatkozó kérdése ellenére, hogy biztosították-e a II. rendű panaszosnak, hogy hozzájusson gyógyszereihez, a rendőrség nem nyilatkozott. **Tekintettel a kamerafelvételre és arra a tényre, hogy a rendőrség a panaszosi kifogást nem cáfolta, illetve a gyógyszer átadásának elmulasztására magyarázatot nem adott, megállapította a II. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelmét.**

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök a gépkocsival közlekedő I. rendű panaszossal szemben jogszerűen foganasított közlekedésrendészeti intézkedést és annak keretében jogszerűen igazoltatták őt, így nem sérült az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő alapjoga. Azonban az ellentmondó bizonyítékok alapján abban nem tudott a Testület állást foglalni, hogy az I. rendű panaszos a rendőrségi jelentéseknek megfelelően valóban megtagadta volna-e adatai bemondását, így nem volt megállapítható, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének. Ugyanakkor a Testület megállapította, hogy nem sérült az I. rendű panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt. A Testület úgy ítélte meg, hogy a helyszíni intézkedés során tanúsított rendőri hangnem és bánásmód megfelelt a jogszabályi követelményeknek, nem sértve ezzel az I. rendű panaszos emberi méltósághoz való jogát, továbbá nem állapította meg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét a telefonhasználat kapcsán. Továbbá nem tartotta aggályosnak azt sem, hogy esetleg megkísérelte az egyik rendőr annak elvételét, így nem állapított meg ezzel kapcsolatban sem alapjogsérelmet. A Testület ugyanakkor a rendőrségi iratok kitöltésével összefüggésben megállapította az I. rendű panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét. A Testület annak kapcsán is alapjogsérelmet állapított meg, hogy közvetlenül a rosszuljelzést követően nem biztosították a rendőrök az I. rendű panaszosnak, hogy bevegye gyógyszereit, ráadásul azt a szükséges dokumentumok aláírásától tették függő. Azonban a Testület a rendelkezésre álló bizonyítékokra tekintettel nem tudott kétséget kizáróan abban állást foglalni abban, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének azzal, hogy mentőt hívott, és hogy a rendőr intézkedés következtében valóban romlott-e az I. rendű panaszos pszichés állapota, ezért ezekkel kapcsolatban az I. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület a II. rendű panaszos bilincselésének jogalapját illetően úgy ítélte meg, hogy a panaszos emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme nem megállapítható. Ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bilincselés módja nem felelt meg az arányosság követelményének, ezért megállapította a II. rendű panaszos emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való jogának sérelmét. Mivel a Testület a bilincselés jogalapja tekintetében az alapjogsérelm kérdésében nem tudott megnyugtató döntést hozni, a II. rendű panaszos csukló környéki felületi sérülései vonatkozásában a II. rendű panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható. Mivel azonban a Testület a bilincselés módját aránytalannak minősítette, az intézkedés napján és az azt követő napon kelt orvosi leletben rögzített egyéb sérülések miatt a Testület megállapította a II. rendű panaszos testi épséghez fűződő alapjogának sérelmét a jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában. Ugyanakkor a Testület a II. rendű panaszos bal vállával kapcsolatos sérülés tekintetében nem állapított meg alapjogsérelmet, tekintettel arra, hogy az azt igazoló radiológiai vizsgálatra az intézkedés napját követően mintegy két és fél hónap elteltével került sor. A Testület nem tudta megállapítani, hogy jogszerűen került-e sor a II. rendű panaszos előállítására, és ezért nem vizsgálta, hogy az előállítás időtartama megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének, továbbá ebből kifolyólag nem tudta megállapítani, hogy jogszerűen helyezték letétbe a II. rendű panaszos személyes tárgyait és iratait. A Testület megítélése szerint a rendőrök megadták a tőlük elvárható segítségnyújtást azzal, hogy a II. rendű panaszost bekísérték a mellékhelyiségbe, biztosítva azt, hogy ott ruházatát rendbe szedje, ezért ezzel kapcsolatban megállapította, hogy nem sérült a II. rendű panaszos emberi méltósághoz való joga. A Testület a II. rendű panaszos vonatkozásában sem tudott azonban abban állást foglalni, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének és valóban mentőt hívott, ezért a II. panaszos egészséghez való jogának sérelme nem volt

megállapítható. Tekintettel a kamerafelvételre és arra a tényre, hogy a rendőrség a panaszosi kifogást nem cáfolta, illetve a gyógyszer átadásának elmulasztására magyarázatot nem adott, megállapította a II. rendű panaszos egészséghez való jogának sérelmét.

Az egyes alapjogok sérelme már egyenként is elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a többszöri jogsérelmet súlyosító körülményként értékelte a Testület. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2019. február 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület